

**A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
komplex intézményfejlesztési terve
és belső minőségbiztosítási koncepciója
(2021–2025)**

*Elfogadta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Tudományos Tanácsa (Szenátusa) 2020. december 23-án.*

Tartalom

I. Stratégiai célok és feladatok

Bevezetés

A KMF mint felsőoktatási intézmény stratégiai céljai

Szervezési és vezetői tevékenység

Oktatási tevékenységek

Tudomány és kutatás

A humán erőforrás fejlesztése

Informatikai fejlesztések

Nemzetköziesítés és integráció az európai oktatási térségbe

Az anyagi-műszaki bázis fejlesztése és pénzügyi stabilitás

A munkavállalók és a hallgatók szociális biztonsága

Arculatformálás

II. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola küldetése

III. Fejlesztési tervek

A főiskola infrastruktúrája

Az infrastruktúra fejlesztése

IV. A KMF intézményfejlesztési tervei és feladatai a belső minőségbiztosítás terén

Oktatási fejlesztések

A felsőoktatás szintjén

A szakgimnázium szintjén

A szakképzés szintjén

Intézményalapítások a közoktatás és művészeti oktatás területén

Az oktatás színvonalának és hatékonyságának növelése a felsőoktatásban (belső minőségbiztosítás)

Az előrelépés lehetőségei a tudomány és a K+F, valamint a kultúra területén

A nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, nemzetköziesítés

I. Stratégiai célok és feladatok

Bevezetés

Jelen koncepció Ukrajna az oktatásról és a felsőoktatásról szóló törvényei alapján készült, tekintettel a főiskola alapszabályában foglaltakra. A koncepció kidolgozása során figyelembe vettük a Bolognai Nyilatkozatot, illetve az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szervezetek Szövetsége (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG) standardjait, Ukrajna Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nemzeti Ügynökségének (НАЗЯВО) követelményeit, valamint Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma ide vonatkozó rendelkezéseit és irányelveit.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (KMF) minőségbiztosítási rendszerének célja:

- az oktatási/képzési színvonal növelése, magas szinten tartása;
- a kutatások magas színvonalú, eredményes végzése;
- a kutatási eredmények becsatolása a felsőoktatásba;
- a KMF küldetésének magas színvonalú ellátása;
- a működés hatékonyságának fokozása;
- a hallgatók, oktatók, kutatók, dolgozók, a végzett hallgatók alkalmazói, az intézménnyel kapcsolatban álló szervezetek, intézmények, partnerek megelégedettségének fokozása.

A KMF a minőségbiztosítási rendszerének kialakításánál és működtetésénél a következők főbb szempontokat veszi figyelembe:

- az ukrainai felsőoktatási jogszabályok előírásait és azok változásait;
- Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma felsőoktatásra vonatkozó rendelkezéseit és minőségbiztosítási ajánlásait;
- Ukrajna Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nemzeti Ügynökségének¹ előírásait és minőségbiztosítási ajánlásait;
- a Magyar Akkreditációs Bizottság állásfoglalásait, ajánlásait, javasolt szempontrendszerét;
- a KMF jelen stratégiai dokumentumban kifejtett küldetésnyilatkozatát és stratégiai céljait;
- a minőségbiztosítási rendszerre vonatkozó nemzetközi ajánlásokat, különös tekintettel a felsőoktatás minőségbiztosításának európai standardjaira (ESG).

A stratégiai célok és feladatok kijelölése során az ESG alábbi standardjait tekintettük kiindulása alapnak, és ezeknek a standardoknak az alkalmazására törekedtünk az intézményfejlesztési koncepció és belső minőségbiztosítási terv kidolgozása folyamán:

1. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (KMF) rendelkezzen publikus és a stratégiai menedzsment részét képező belső minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek – azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet – együtt, közösen dolgozzák ki és valósítják meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek (felhasználók, munkaadók, partnerek) bevonásával és aktív részvételével.

2. A KMF képzési programjai legyenek összhangban a jelen stratégiai fejlesztési koncepcióval és a belső minőségbiztosítási rendszerrel. A KMF rendelkezzen kidolgozott, bejáratott folyamatokkal képzési programjai kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt oktatási és tanulási eredményeket. A képzési programok révén megszerezhető képesítés legyen világosan meghatározott és a hallgatók számára érthető, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.

---

¹ Ukránul *Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти*, rövidítve *НАЗЯВО*; angolul *National Agency for Higher Education Quality Assurance (Ukraine)*, rövidítve *NAQA*. Honlap: <https://en.naqa.gov.ua/>

3. A KMF képzési programjainak aktív szerepre kell ösztönözniük a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatócentrikusságnak a képzési programokban és az intézményi fejlesztési tervben is tükröződnie kell.

4. A KMF-nek következetesen alkalmaznia kell a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és az érintettek számára elérhető szabályzatait, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik szervezése, elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.

5. A KMF-nek biztosítania kell, hogy oktatói megfelelő kompetenciákkal rendelkezzenek, illetve azt is, a minősített oktatók megfelelő arányban legyenek jelen a képzésben. A KMF méltányos és átlátható eljárásokat alkalmazzon oktatói toborzására, továbbképzésére, munkájuk értékelésére, karrierjük építésére. Az intézménynek és az oktatóknak tekintettel kell lenniük a hallgatók sokféleségére, és hallgatóközpontú, rugalmas, támogató tanulási környezetet kell biztosítaniuk.

6. Az intézmény – az alapító és a támogatók révén – megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezik a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint a kutatáshoz. A KMF adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat biztosít a hallgatók, továbbá méltányos és támogató munkahelyi környezetet a dolgozók számára.

7. A KMF rendszeresen és következetesen gyűjt, elemez és használ releváns adatokat és információkat képzési programjai és egyéb tevékenységei irányítására, fejlesztésére. Az intézményben a döntéshozatal adatalapú.

8. A KMF rendszeresen és következetesen tesz közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységéről, képzési programjairól, a felvételi követelményekről, infrastruktúrájáról, szolgáltatásairól, az itt dolgozó oktatókról és hallgatókról. Adatokat és információkat tesz közzé továbbá a tanítási, tanulási és értékelési eljárásokról, a sikerességi és lemorzsolódási arányokról, valamint a hallgatóknak kínált tanulási és ösztöndíj-lehetőségekről, valamint a végzetek elhelyezkedéséről.

9. A KMF folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeres időközönként áttekinti képzési programjait, azzal a céllal, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. A képzési programok áttekintése és értékelése folyamatába a főiskola bevonja az érintetteket (munkatársak, hallgatók, potenciális munkaadók). Az áttekintés és értékelés célja, hogy eredményeként a képzési programok folyamatosan javuljanak. A képzési programok elemzése és javítása következményeként tervezett vagy megtett intézkedéseket az érdekelt felekkel közölni kell.

10. Annak érdekében, hogy a KMF működése átlátható legyen, illetve hogy az intézmény fejlődése biztosítható maradjon, az intézmény rendszeres időközönként külső minőségbiztosítási eljárást kezdeményez az ESG szerint. A külső minőségbiztosítási eljárások a képzési programok független ügynökségek általi akkreditációja, illetve az intézményakkreditáció révén valósulnak meg.

A KMF mint felsőoktatási intézmény stratégiai céljai

A jelen koncepcióban kifejtett tervek megvalósítása az alábbi stratégiai célok elérése érdekében történik:

- az oktatási szolgáltatások volumenének és minőségének növelése;
- a tudományos kutatások eredményeinek alkalmazása az oktatási folyamatban;
- az intézmény tevékenységének folyamatos és következetes monitoringja, elemzése, szükség esetén korrekciója.

A KMF stratégiai céljai és megvalósításának stratégiai feladatai biztosítékai a KMF fejlődésének a következő területeken:

- szervezési és vezetői tevékenység;
- oktatási tevékenységek;
- tudomány és kutatás;
- humán erőforrás fejlesztése;
- informatikai fejlesztések;

- nemzetköziesítés és integráció az európai oktatási térségbe;
- az anyagi-műszaki bázis fejlesztése;
- pénzügyi stabilitás;
- a munkavállalók és a hallgatók szociális biztonsága;
- arculatformálás.

Szervezési és vezetői tevékenység

Stratégiai célok:

- a KMF struktúrájának korszerűsítése az európai oktatási térbe történő integráció összhangban;
- az oktatási szolgáltatások belső minőségbiztosítási rendszerének tökéletesítése;
- a KMF vezetői irányítási struktúrái hatékonyságának növelése;
- az oktatásszervezés rendszerének fejlesztése az oktatási folyamat minden résztvevőjének tevékenységéhez megfelelő feltételek megteremtése érdekében;
- a demokratikus alapelvek következetes alkalmazása a KMF irányítási és szervezeti rendszereiben.

Stratégiai feladatok:

- a szakok, képzési programok ütemterv szerinti akkreditálása;
- a nemzetközi intézményakkreditáció elindítása és lefolytatása;
- új szakok, képzési programok engedélyeztetése;
- együttműködés más felsőoktatási intézményekkel a képzések minőségének növelése érdekében;
- a vezetői szintű döntésekről szóló tájékoztatása ütemének gyorsítása, a visszacsatolási rendszer fejlesztése;
- informatikai eszközök alkalmazása a döntés-előkészítésben és döntéshozásban, valamint a vezetői határozatok végrehajtási kontrolljában és monitoringjában, illetve a visszacsatolások területén;
- lépések a belső, papír alapú adminisztráció digitalizálása és informatizálása felé;
- a KMF felső és középszintű vezetői készségeinek fejlesztése (tréningek, képzések és továbbképzések révén);
- a döntések és határozatok megvalósulásának folyamatos nyomon követése, a szükséges korrekciós döntések meghozatala;
- a döntéselőkészítő és döntéshozó folyamatok demokratizálása, minél szélesebb kör (oktatók, adminisztratív munkatársak, hallgatók, külső érintettek, potenciális munkáltatók) bevonása révén;
- a diszkrimináció minden megnyilvánulásának elkerülése, az esélyegyenlőség biztosítása;
- a középvezetői beosztásban dolgozók motivációs rendszerének kidolgozása;
- a lehető legnagyobb mértékű autonómia biztosítása az egyes alrendszerek irányítása, illetve belső szervezeti szintjén (a központi stratégiai irányokra tekintettel);
- a választott vezetői beosztások terén a kiválasztási és jelölési folyamatok teljes demokratizálása;
- belső minőségbiztosítási alrendszerek kidolgozása a KMF egységeiben (tanszékek, kutatóközpontok);
- a KMF saját belső szabályzatait úgy kell átalakítani és megújítani, hogy azok koherensen igazodniuk kell az ESG szempontjaihoz;
- a KMF belső szabályzatainak átalakítása során törekedni kell a hallgatócentrikusságra;
- a szolgáltatások minőségét növelni kell, a bürokráciát ugyanakkor a szükséges minimumra kell csökkenteni minden területen.

Oktatási tevékenységek

Stratégiai célok:

- a KMF piaci pozícióinak megerősítése, illetve növelése a regionális és országos felsőoktatási térben;
- magas szintű oktatási szolgáltatások nyújtása;
- az oktatók és hallgatók szakmai mobilitásának elősegítése és támogatása;
- a végzett hallgatók munkaerő-piaci pozícióinak javítása a kiegészítő szolgáltatások révén;
- a képzés rugalmasságának, innovatív jellegének folyamatos biztosítása;
- az élethosszig tartó tanulás készségének és igényének kialakítása.

Stratégiai feladatok:

- a képzési programok teljes összhangba hozása az ukrajnai állami szabványokkal, illetve az ESG standardjaival, alapelveivel;
- folyamatosan tökéletesíteni kell belső minőségbiztosítási rendszert;

- áttekinthetővé és az érintettek által kontrollálhatóvá kell tennünk a képzési programok (és eredményeinek) folyamatos fejlesztését, áttekintését, elemzését, illetve ennek rendszerét;
- a képzési programok áttekintésébe és fejlesztésébe be kell vonni a külső érintetteket és a hallgatókat;
- erősíteni kell a kapcsolatot a potenciális munkáltatók képviselőivel;
- a képzési programok tartalmi elemeinek fejlesztése során tanulmányozni kell a legjobb ukrainai, magyarországi és nemzetközi gyakorlatokat;
- a képzési programok fejlesztése során alkalmazni kell a legújabb tudományos eredményeket, oktatóink kutatási tapasztalatait;
- a képzési programok kimeneti követelményeinek konkretizálása során egyeztetni kell a külső érintettekkel (potenciális munkaadók képviselőivel);
- folyamatosan fejleszteni kell a képzés tudományos és technikai hátterét, feltételeit;
- rugalmas egyéni tanulási utak biztosítása az ezt igénylő hallgatók számára (pl. lemaradók, illetve kiemelkedők);
- a választható tárgyak kínálatának, változatosságának alakítása során tekintettel kell lenni arra, hogy ne szakbarbárokat képezzünk;
- digitális tananyagok fejlesztése;
- a szűklátókörűség és provincializmus elkerülése érdekében vendégelőadókat kell meghívni vezető ukrainai, magyarországi, kárpát-medencei és európai felsőoktatási intézményekből, kutatóintézetekből;
- támogatnunk kell az oktatók, adminisztratív munkatársak és hallgatók nemzetközi mobilitási programokban való részvételét;
- tovább kell fejleszteni az intézményben már működő nyelvi képzéseket, továbbra is biztosítani kell az ingyenes nyelvtanulás lehetőségét mind a hallgatók, mind a munkatársak számára;
- motivációs rendszert kell kidolgozni a nyelvtanulás hatékonyságának javítására, például a nyelvtanulás eredményeinek elismerésére révén;
- az oktatási eredmények mérési és értékelési rendszerét folyamatosan finomítani, korszerűsíteni kell;
- folyamatosan nyomon kell követni a hallgatói lemorzsolódásokat, feltárni az egyéni és tipikus lemorzsolódás okait;
- folyamatosan nyomon kell követni a végzett hallgatók karrierútját;
- a végzett hallgatókat nagy(obb) számban foglalkoztató munkaadókkal rendszeres kapcsolatot kell kialakítani, aktívan be kell őket vonni a képzési programok értékelésébe, átalakításába;
- meg kell könnyíteni az informális képzések során szerzett ismeretek elismerését és kreditekre konvertálását;
- a képzési programok és az egyes tantárgyak gyakorlati jellegének erősítése révén növelni kell az elsajátított ismeretek és készségek gyakorlati hasznosíthatóságát;
- növelni kell a szakmai gyakorlatok arányát a képzési programokon belül;
- a potenciális munkáltatókat jobban be kell vonni a gyakorlatok rendszerének és követelményeinek kidolgozásába;
- folyamatosan javítani kell a képzés és a gyakorlatok szakmai és technikai hátterét, biztosítani az eszközigényét;
- a képzések, oktatási szolgáltatások hallgatócentrikusságának előtérbe helyezése.

Tudomány és kutatás

Stratégiai célok:

- növelni a KMF-en folyó kutatómunka minőségét;
- a kutatási eredményeket alkalmazni kell az oktatási folyamatban.

Stratégiai feladatok:

- ki kell jelölni a tanszékek és kutatóintézetek központi kutatási stratégiáját és programjait;
- támogatni kell oktatóink és kutatóink minél hatékonyabb integrációját az ukrainai, az egységes magyar és a nemzetközi tudományos életbe;
- lehetőség szerint külön költségvetési tételként kell szerepeltetni a kutatásra, illetve kutatásfejlesztésre szánt összegeket az intézmény költségvetésében;
- támogatni kell az oktatói-kutató munkakörben dolgozók és hallgatók tudományos célú mobilitását, konferenciákon, szimpóziumokon való részvételét;

- kiemelt figyelmet kell fordítani az oktatók-kutatók, valamint a hallgatók tudományos munkáinak plágiummentességére, a tudományetikai normák érvényesülésére;
- élni kell a kapcsolatot a tudományos együttműködések területén;
- programot kell kidolgozni a tudományos utánpótlás nevelésére, támogatására;
- ösztönözni kell az oktatókat, hogy vegyenek részt nemzetközi tudományos pályázatok, programok kidolgozásában, megvalósításában;
- jobban be kell vonni a hallgatókat a kutatómunkába, ösztönözni kell őket az OTDK-n való részvételre;
- a főiskolán kiadott tudományos folyóiratok szakmai színvonalát emelni kell, és távlati célként el kell érni azok bekerülését a Scopus és a WoS adatbázisaiba.

A humán erőforrás fejlesztése

Stratégiai célok:

- az oktatói-kutatói, valamint az adminisztratív munkatársak felkészültségének folyamatos fejlesztése;
- támogatni a munkatársak folyamatos továbbképzését, szakmai fejlődését.

Stratégiai feladatok:

- az oktatói-kutatói állománynak folyamatosan meg kell felelnie az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma által támasztott licenziós követelményeknek;
- frissíteni kell a KMF szakmai továbbképzésekről szóló szabályzatát az új követelményeknek megfelelően;
- támogatni kell az oktatók és más munkatársak tapasztalatszerző szakmai útjait más intézményekben;
- folyamatosan lehetővé kell tenni a felsőoktatásban dolgozó oktatók pedagógiai és pszichológiai fejlődését, képzését;
- támogató környezetet kell teremteni az oktatói-kutatói munka számára;
- motivációs rendszert kell kidolgozni az oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatottak szakmai fejlődésének támogatására;
- a munkatársak véleményének és igényeinek folyamatos felmérése;
- az oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelési rendszerét és szempontjait folyamatosan frissíteni, fejleszteni kell
- az oktatók előmenetelénél (vagy visszaminősítésénél) meghatározó szempontként kell figyelembe venni a teljesítményértékelés mutatóit;
- a munkatársak feladatait részletes munkaköri leírásban kell rögzíteni;
- az oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatottak oktatási és tudományos feladatait, jogait és kötelezettségeit egyéni munkaszerződésben, illetve annak mellékletében személyre szabottan kell meghatározni;
- biztosítani kell, hogy a munkatársak legalább 5 évente egyszer részt vehessenek a munkakörük megkívánta szakmai továbbképzéseken;
- folyamatosan növelni kell a főállású, illetve a minősített oktatók számát és arányát az intézményben, minden képzési szinten és programban;
- ösztöndíjakkal, egyéb lehetőségekkel támogatni kell a fokozatszerzést, a habilitációt, illetve a docensi, professzori címek megszerzését;
- a KMF új munkatársait pályázati úton kell alkalmazni.

Informatikai fejlesztések

Stratégiai célok:

- új információs technológiák bevezetése minden képzési programban;
- a KMF könyvtárának bekapcsolása a nemzetközi tudományos adatbázisokba;
- az oktatók, munkatársak és hallgatók informatikai-digitális kompetenciáinak folyamatos fejlesztése.

Stratégiai feladatok:

- a számítógépes ellátottság folyamatos fejlesztése, korszerűsítése;
- az szélessávú internet-hozzáférés biztosítása az intézmény minden épületében és helyiségében;
- a papír alapú belső dokumentáció mielőbbi (legalább részleges) digitalizálása;
- e-tananyagok, digitális oktatási anyagok kidolgozása, fejlesztése, alkalmazása;
- e-tankönyvek, módszertani és oktatási segédletek fejlesztése;
- a KMF és alegységei honlapjának folyamatos technikai és tartalmi fejlesztése;
- a kiber-biztonság fejlesztése.

Nemzetköziesítés és integráció az európai oktatási térségbe

Stratégiai célok:

- a KMF integrációja az ukrajnai, magyarországi, kárpát-medencei és európai felsőoktatási térbe;
- csatlakozás a nemzetközi felsőoktatási standardokhoz.

Stratégiai feladatok:

- erősíteni a KMF és egységei (tanszékek, kutatóintézetek, hallgatói önkormányzatok) nemzetközi kapcsolatait és együttműködését;
- minél jobban kihasználni az egységesülő kárpát-medencei magyar felsőoktatási tér nyújtotta lehetőségeket a képzési programok és az oktatási-kutatási együttműködés terén;
- közös képzési programok indítása külföldi (elsősorban magyar) felsőoktatási intézményekkel;
- a KMF-en mint képzési helyen működő kihelyezett képzésekben rejlő lehetőségek erőteljesebb kihasználása a képzési programok fejlesztése és az oktatási-tudományos együttműködés területén;
- bekapcsolódás a nemzetközi felsőoktatási és kutatási projektekbe;
- az elkövetkezendő 5 évben keresni kell annak a lehetőségét, hogy a KMF nemzetközi oktatási-kutatási konzorciumok tagjává váljon;
- fokozni kell a határon átnyúló kutatási együttműködéseket, többek között kihasználva a KMF kapcsolatait a Kárpát-medence magyar és magyarul (is) oktató felsőoktatási intézményeivel és kutatóintézeteivel;
- fokozni a KMF oktatóinak-kutatóinak nemzetközi konferenciákon való megjelenését;
- támogatni a KMF oktatói-kutatói nemzetközi publikációit, elsősorban a Q-s folyóiratokban és jelentős nemzetközi kiadóknál;
- támogatni az oktatók-kutatók, valamint a hallgatók nemzetközi oktatási és kutatási mobilitási programokban (Erasmus+, Makovecz-program, Visegrád Found stb.) való részvételét;
- rendszeresen meg kell hívni magyarországi, kárpát-medencei és nemzetközi szaktekintélyeket vendégelőadások megtartására;
- az oktatók külföldi továbbképzéseken való részvételének támogatása;
- a főiskolán már működő nyelvtanfolyami rendszer továbbfejlesztése az oktatók és hallgatók idegennyelv-tudásának (szükség esetén: magyarnyelv-ismeretének) elmélyítése érdekében.

Az anyagi-műszaki bázis fejlesztése és pénzügyi stabilitás

Stratégiai célok:

- biztosítani a főiskola anyagi-műszaki bázisának folyamatos karbantartását, fejlesztését;
- az intézmény pénzügyi stabilitásának megteremtése.

Stratégiai feladatok:

- a rendelkezésre álló anyagi források célirányos és hatékony felhasználása;
- a költségvetés bevételi oldalának diverzifikálása;
- megvizsgálni, hol és milyen fizetett szolgáltatásokat nyújthat az intézmény;
- a főiskola infrastruktúrája állapot-megőrzési, illetve részletes fejlesztési tervének kidolgozása;
- időben el kell végezni a KMF infrastruktúrájának, ingó és ingatlan vagyonának esedékes karbantartási, állagmegóvási munkálatait;
- az energiatakarékosság és az energiahatékonyság szempontjainak előtérbe helyezése;
- hallgatócentrikus infrastrukturális környezet kialakítása.

A munkavállalók és a hallgatók szociális biztonsága

Stratégiai célok:

- a munkatársak és a hallgatók szociális körülményeinek javítása;
- az oktatás és a tanulás feltételeinek folyamatos javítása.

Stratégiai feladatok:

- a tanítás és a tanulás autonóm, rugalmas módjainak támogatása;
- a hallgatói szolgáltatások színvonalának folyamatos növelése;
- a kollégiumi férőhelyek fokozatos és folyamatos bővítése;
- tanári szolgálati lakások biztosítása;
- folyamatos tájékoztatás és információ a pályázati és ösztöndíj-lehetőségekről;

- kollektív szerződés kötése a dolgozó érdekvédelmi szervezettel;
- a hallgatók jogainak rögzítése hallgatói szerződésekben;
- a munkatársak motivációs rendszerének kidolgozása;
- törekvés a sokszínű munkavállalói és hallgatói igények kielégítésére;
- az adminisztratív és szolgáltató személyzet folyamatos képzése;
- antidiszkriminációs érzékenyítő tréningek szervezése az elfogadóbb környezetért;
- a munkavállalói érdekképviselő és a hallgatói önkormányzatok aktívabb bevonása a döntéshozó és döntéshozó folyamatokba.

Arculatformálás

Stratégiai célok:

- a KMF mint a kárpátaljai magyar közösség oktatási, tudományos és kulturális központja kép erősítése;
- a különböző társadalmi csoportokkal való kapcsolattartás fórumainak megteremtése;
- a PR-tevékenység fokozása a beiskolázási számok növelése érdekében.

Stratégiai feladatok:

- a főiskola PR- és marketing stratégiájának kidolgozása;
- szociológiai kutatás megrendelése a képzési programok iránti igények felmérése érdekében;
- a főiskola munkatársai által elért eredmények folyamatos megjelenítése az intézmény honlapján;
- stratégia kidolgozása a közösségi hálók és az új kommunikációs technológiák nyújtotta lehetőségek jobb kihasználása érdekében;
- felsőoktatási kiállításokon, börzéken való részvétel;
- folyamatos kapcsolattartás az írott és elektronikus sajtóval;
- a dolgozók és a hallgatók tájékoztatása a fejlesztésekről, valamint az intézményi hangulatjavító intézkedésekről;
- hatékony felvételi-beiskolázási kampány szervezése;
- a Rákóczi Főiskola brandjének megteremtése;
- a szélesebb nagyközönség bevonása a főiskolai oktatási, tudományos, tudománynépszerűsítő és kulturális rendezvényeibe;
- a jelenlegi és korábban végzett hallgatók reklámértékének kihasználása.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola komplex intézményfejlesztési terve és belső minőségbiztosítási koncepciója (2021–2025) című dokumentumot – a fent ismertetett alapelveknek megfelelően – az intézmény vezetése dolgozta ki, majd a főiskola polgárai (oktatók, kutatók, adminisztratív és technikai munkatársak, munkavállalói érdekképviselő, hallgatók és hallgatói önkormányzatok) körében nyilvános vitára bocsátotta. A beérkezett megjegyzések, javaslatok bedolgozását követően a dokumentumot az intézmény alapítóival és fenntartójával egyeztetve a KMF vezetése, majd a véglegesített szöveget a főiskola Tudományos Tanácsa (Szenátusa) megvitatta, illetve nyílt szavazással elfogadta.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola komplex intézményfejlesztési terve és belső minőségbiztosítási koncepciója (2021–2025) című stratégiai dokumentum a Tudományos Tanács (Szenátus) 2020. december 23-ai határozata alapján – és miután az elnök és a rektor kézjeggyel látta el – a 2020. december 23-án 47-BH. számmal kiadott belső rendelettel lépett hatályba.

A dokumentum a stratégiai célok és feladatok rövid összefoglalását követően előbb elhelyezi a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolát a régió tágabb történeti, társadalmi, politikai és gazdasági kontextusában, majd részletesebben kifejti azokat a konkrét feladatokat és lépéseket, melyek a stratégiai célok és feladatok megvalósulásához szükségesek.

II. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola küldetése

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola alapítványi fenntartású, az ukrán állam által elismert, de ukrán állami támogatásban egyáltalán nem részesülő ukrainai felsőoktatási intézmény. Az intézmény alapítója a Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Alapítvány (KMFA). A KMFA alapítói a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) voltak 1993. október 8-án. Az alapítványhoz csatlakozott a Kárpátaljai Református Egyház és Beregszász város önkormányzata is. Az alapítvány 1994-ben kezdeményezte a főiskola hivatalos engedélyeztetését Kijevben, de nem kapta meg az oktatásra feljogosító működési engedélyt, így az intézmény Magyarország Művelődési és Közoktatási Minisztériumának támogatásával, a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola (BGYTF) kihelyezett Beregszászi speciális képzéseként kezdte meg működését.

Az állami működési engedélyt két év politikai csatározás után sikerült kiharcolniuk az alapítóknak. Így az intézmény 1996-tól Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola (KMTF) néven az első önálló, hivatalosan bejegyzett, állami működési engedéllyel rendelkező, magyar nyelven oktató felsőoktatási intézménnyé vált Magyarország határain kívül.

A KMTF pedagógusképző intézményként óvodapedagógia, tanító, angol–földrajz, angol–történelem szakokon folytatott képzést. Az első kibocsátásra 2001-ben került sor: a hallgatók az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma által akkreditált képzés végén államilag elismert oklevelet vehettek át.

2003-tól az intézmény felvette a mai Kárpátalja területéhez ezer szállal kötődő II. Rákóczi Ferenc nevét, és II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola néven működik tovább. A névváltoztatás egyben struktúraváltással, illetve a képzési profil bővítésével is járt: ekkortól az intézmény a tanárképzésen kívüli más szakterületeken is folytat nappali, levelező, kihelyezett és tanfolyami képzéseket.

A főiskola szakmai ellenőrző szerve Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma. Az intézménynek – annak ellenére, hogy nem állami vagy önkormányzati, hanem alapítványi alapításúként magán intézménynek számít – minden szakindítást és akkreditációt Kijevben, az illetékes minisztériumnál és állami hatóságoknál kell lefolytatnia. Mivel azonban Ukrajnában a nem állami oktatási intézmények nem részesülhetnek állami vagy önkormányzati támogatásban, a főiskola semmilyen ukrainai állami vagy önkormányzati forrásból nem részesül. Az intézmény fenntartásához szükséges anyagi forrásokat emiatt (a teljes költségvetéshez viszonyítva kis mértékű saját bevételek mellett) szinte teljes mértékben közalapítványok támogatták (IKA, AKA, SZA). 2010-től fő támogatónk a Miniszterelnöki Hivatal, lebonyolító a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (BGA), ezeket a támogatásokat pályázati források bevonásával egészítjük ki.

Az intézményben tandíjmentesen folyik az oktatás minden képzési szinten. A nappali tagozatos hallgatók tanulmányi ösztöndíjban részesülnek. Több mint 100 diák részesül szociális ösztöndíjban, ezzel az intézmény lehetőséget ad a hátrányos helyzetű családokban élő tehetséges fiataloknak is a felsőoktatásban való részvételre.

Az intézményben – az alapszabálynak megfelelően – magyar, ukrán és angol nyelven folyik az oktatás. A főiskola belső ügyviteli nyelvei az ukrán és a magyar: a legtöbb dokumentum (beleértve a hallgatók leckekönyveit, a vizsgalapokat és egyéb nyomtatványokat) kétnyelvű.

A főiskola, mint az ukrainai magyar nemzeti kisebbség társadalmi szervezetei által alapított, részben magyar nyelven oktató felsőoktatási intézmény kiemelt figyelmet fordít hallgatói és oktatói nyelvi képzésére. Az intézmény sajátos helyzetéből adódóan a célunk az, hogy valamennyi végzősünk és oktatónk magas szinten beszélje az államnyelvet (az ukránt) és a magyar nyelvet, s emellett még (legalább) egy világnyelvet (elsősorban az angolt) is elsajátítsa. Ennek érdekében minden diáknak és főiskolai munkatársnak van lehetősége az ukrán, az angol, a német és, természetesen, a magyar nyelvet is tanulnia a főiskolán folyó nyelvtanfolyamokon, melyek a diákok és a munkatársak számára ingyenesek. Az ukrán anyanyelvű hallgatók számára lehetőséget biztosítunk a magyar mint idegen nyelv fakultatív tanulására, továbbá részt vehetnek a Debreceni Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest) által szervezett nyári akadémiákon, melyeken intenzív formában tanulmányozhatják a magyar nyelvet és kultúrát. Az intézmények között kötött szerződések alapján

ezek a nyári akadémiák is térítésmentesek. A KMF ukrán anyanyelvű diákjai tanulmányaik során lehetőséget kapnak arra, hogy maguk döntsék el, milyen nyelven írják meg a tesztek, dolgozatokat, évfolyammunkákat, szakdolgozatokat (a szabályzat szerint ezek ukrán, magyar vagy angol nyelven készülhetnek). A beszámolókat, kollokviumokat és vizsgákat is letehetik anyanyelvükön. Gyakorlati órákon, szemináriumokon, laboratóriumi foglalkozásokon szintén anyanyelvükön végezhetik feladataikat. Az intézmény Felnőttképzési Központjának keretében ECL-nyelvvizsgaközpont működik, ahol alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgát tehetnek az érdeklődők. Az ingyenes nyelvoktatás lehetőségét a főiskola az intézmény oktatói és más munkatársai számára is biztosítja, ezzel segítve a szakmai előmenetelt, illetve a nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódást.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (KMF) megalakulása óta hármas funkciót tölt be:

1. Felsőoktatási intézmény, mely az ukrán állam által elismert képzések keretében nyújt képzést a kárpátaljai magyar és nem magyar diákoknak, valamint egyéb (államilag nem elismert) kurzusokat és képzéseket is szervez és bonyolít, továbbá képzési hely számos magyarországi egyetem kihelyezett képzési számára.
2. Kutatási centrum, mely az intézmény tanszékein folytatott kutatások, valamint az intézmény szervezeti egységeként működő kutatóközpontok tevékenysége révén olyan alap- és alkalmazott kutatásokat végez, amelyek alapjául szolgálhatnak a kárpátaljai magyar nemzetrészt, valamint tágabb és szűkebb környezetének természeti, társadalmi, politikai és gazdasági helyzetéről, fejlődéséről, a bekövetkező és várható változások irányáról készített stratégiáknak.
3. Kulturális központ, amely saját rendezvényei mellett rendszeresen helyt ad a kárpátaljai egyházak, kulturális, ifjúsági és civil szervezetek rendezvényeinek, továbbá kiállításokat, színházi előadásokat, táncszínházakat, koncerteket, könyvbemutatókat és egyéb közösségi eseményeket szervez.

A fentiekkel összefüggésben a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola küldetése:

1. Hogy olyan magyar nyelven oktató felsőoktatási intézmény legyen Ukrajnában, amely magas szintű képzést nyújt a kárpátaljai magyarok minél szélesebb rétegeinek, egyre nagyobb kínálatban, a tanfolyamoktól kezdve az ukrán állam által elismert felsőfokú képzésekig.
2. Hogy olyan magyar kutatóműhely legyen, mely az intézmény tanszékein és kutatóközpontjaiban folytatott kutatások révén társadalmilag hasznosítható tudásanyagot termel; a főiskolának szervesen integrálódnia kell az ukrán és magyarországi tudományos közéletbe, valamint a nemzetközi tudományos vérkeringésbe.
3. Hogy a kárpátaljai magyar közösség központi és meghatározó kulturális központja legyen, amely kiállításokat, színházi előadásokat, táncszínházakat, koncerteket, irodalmi találkozókat és egyéb közösségi eseményeket szervez, valamint rendszeresen ad helyt a kárpátaljai egyházak, kulturális, ifjúsági és civil szervezetek rendezvényeinek.

A főiskola képzési kínálatának minél jobban le kell fednie a kárpátaljai magyarok lehetőségeit és igényeit. Az intézmény egyik alapfeladata az, hogy jól felkészült pedagógusokkal lássa el a kárpátaljai magyar nyelvű oktatási intézményhálózatot (az óvodától a közoktatáson és szakoktatáson át a felsőoktatásig), szakemberekkel lássa el a közösség számára stratégiai jelentőségű ágazatokat (turizmus, kisvállalkozások), illetve hogy támogassa a kárpátaljai magyar tudományos utánpótlás nevelését. Éppen ezért meg kell tartani és fejleszteni kell a pedagógusképző képzési programjainkat, és meg kell erősíteni a nem pedagógusképző szakjainkat.

Miután a megye fő gazdasági irányvonala a turizmus, a szolgáltatások és a mezőgazdaság, így minél inkább ehhez kell igazítani képzési kínálatunkat (nemcsak a felsőoktatás, hanem a szakoktatás révén is). Azokon a településeken, ahol a kárpátaljai magyarok élnek, stabil állami munkalehetőségként az önkormányzatok, az oktatási és egészségügy intézmények működnek, a többi önerős kisvállalkozás. Képzési kínálatunkat a gazdasági lehetőségekhez igazodó önerős tevékenységek, vállalkozások beindításához szükséges igazítani, ezekhez biztosítani ismereteket, tudásalapot.

A küldetési nyilatkozatból következik, hogy az intézmény képzési és kulturális kínálatának, kutatási területei irányának reflektálnia kell a helyi közösség igényeire, gazdasági kulturális, oktatási helyzetére, az ezekből következő mindenkori kihívásokra.

Az ukrajnai nemzet-, nyelv- és oktatáspolitikai az utóbbi évtizedben olyan jogi környezetet teremtett, amely gyakorlatilag alapjaiban bomlasztja fel az állami és önkormányzati fenntartású magyar nyelvű oktatási intézményhálózatot. Ezek a kihívások arra kényszerítették a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola vezetését, hogy az intézmény stratégiai fejlesztési koncepcióját, illetve a főiskola fejlesztési tervét az eredetileg tervezetthez képest sokkal komplexebbé és átfogóbbá tegyék. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolának ugyanis meghatározó és vezető szerepe kell legyen a teljes (az óvodától a szakképzésen át a felsőoktatásig és felnőttképzésig terjedő) magyar nyelvű oktatási intézményhálózat és rendszer megtartásában és továbbfejlesztésében a kárpátaljai magyar nemzetrész identitásának megtartása és megerősítése, illetve a magyar nyelvnek a régióban történő megőrzése érdekében. Nyilvánvaló, hogy a teljes magyar nyelvű oktatási struktúra kizárólag a nem állami (az ukrajnai jogrend szerint magán) oktatási intézmények révén maradhat fenn Ukrajnában. Elvileg megoldást jelenthet néhány magyar nyelvű magán iskola létesítése, valójában azonban az elszigetelt, különböző fenntartókhoz kapcsolódó iskolák nem lehetnek képesek stratégiai célok szolgálatára, kiszolgáltatottá válhatnak pénzügyi szempontból és az oktatás minősége tekintetében is.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tehát az óvodától a felsőoktatásig terjedő magyar nyelvű oktatási intézményhálózat kialakítására és működtetésére irányuló fejlesztési koncepciót dolgozott ki. Ebben a rendszerben az egyik képzési szintek kiegészítik egymást. A közoktatás szintje (az óvodától az érettségig) nemcsak a magyar nyelvű oktatás lehetőségének megőrzését biztosítja, hanem egyben utánpótlása a magyar nyelven oktató felsőbb oktatási szinteknek, továbbá munkalehetőséget nyújt a főiskola pedagógusképzéseit elvégző fiatalok számára. A szakoktatás szintje a kárpátaljai magyar közösség helyben maradását segíti, egyben kimeneti (továbbtanulási) esélyt az azoknak, akik az általános iskolai végzettség vagy az érettségi megszerzését követően nem kívánják középiskolában vagy a felsőoktatásban folytatni a tanulmányaikat. A felsőoktatás szintje nem csupán továbbtanulási esélyt kínál a fiatalok számára, hanem (a pedagógusképző szakok révén) ellátja szakemberekkel az alsóbb oktatási szinteket, továbbá gazdasági és turisztikai szakemberekkel a kárpátaljai magyarság számára stratégiai ágazatokat, illetve utánpótlást biztosítanak a kárpátaljai magyar értelmiség számára.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola alap- és mesterképzési szinteken indított képzési programjai tehát jól illeszkednek a főiskola, illetve tágabb értelemben a kárpátaljai magyar közösség stratégiai céljaihoz.

III. Fejlesztési tervek

A főiskola infrastruktúrája

Épületek

A főiskola feladatai ellátásához tizenhat saját tulajdonú és három bérelt ingatlannal rendelkezik:

1. Főépület (az egykori királyi törvényszék épülete) (Beregszász).
2. A Szakgimnázium épülete (Beregszász).
3. Szakgimnázium Kollégiuma (Beregszász).
4. Egészségügyi és Sportcentrum (Beregszász).
5. Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Képzési Központja – oktatási épület.
6. Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Képzési Központja – 1. sz. kollégium.
7. Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Képzési Központja – 2. sz. kollégium.
8. Egán Ede Szakképzési Centrum Tiszapéterfalvai Képzési Központ – oktatási épület.
9. Nagydobronyi Magyar Népművészeti Tanoda.
10. Buczkó István magashegyi kutatóbázis és terepgyakorlati hely (Lipovec / Hárs).
11. Nagydobronyi kutatóbázis, terepgyakorlati hely és erdei iskola.
12. Szerednyei Buttler Kultúrkúria.
13. Perényi Zsigmond Kultúrkúria (Beregszász, Beregardó).
14. Kölcsey Ferenc Szakkollégium (Beregszász).
15. Apáczai Tanári Vendégház (Beregszász).
16. Nagyberegi tájház.
17. Akácfa utcai tanári vendégház (Beregszász).
18. Szikura József Botanikus Kert (Nagybereg).
19. Szakgimnázium leendő épülete (Beregszász).

Főépület (az egykori királyi törvényszék épülete)

Az ingatlan címe: Beregszász, Kossuth tér 6.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 7614 m²

Szintek száma: 3 + alagsor + tetőtér

Helyiségek száma: 238

Az épületet 1908–1909-ben emelték, Wekerle Sándor miniszterelnöksége alatt, Jablonszky Ferenc tervei szerint Bereg és Ugocsa megye törvényszéki hivatala számára, melynek főbejárati homlokzatán az angyalos magyar címer alatt a Magyar Királyi Törvényház felirat volt olvasható, míg el nem távolították a szovjetek. Trianon után Járásbíróság volt benne. A második világháború után szovjet laktanyát költöztettek a falai közé, majd finommechanikai hadiipari üzemet nyitottak az épületben, kiépítve egy nagy kapacitású szellőztető hálózatot. Termeiben több tonnás munkapadokat helyeztek el. A rendszerváltás után az üzem csődbe ment, fűtését kikapcsolták, a műhelyeket megszüntették. Mindez az egyébként is lepusztult épület állagának rohamos romlásához vezetett.

Beregszász Megyei Jogú Város Közgyűlése 2002. január 23-án egyhangú szavazással a főiskola tulajdonába adta a Kossuth tér 6. sz. alatti épületet. 2003-ban az új összehívású városi tanács az UMDSZ-es alpolgármester kezdeményezésére az épület tulajdonjogának visszavételére tett kísérletet. A beregszászi járásbíróság helyt adott a kezdeményezésnek, azonban azt a főiskola megfellebbezte, és a Kárpátaljai Területi Fellebbviteli Bíróság 2005. január 19-i határozatával megsemmisítette az első fokú döntést, így az épület tulajdonjoga továbbra is a főiskoláé.

Az épület belső felújítása 2003–2010 között történt, 2003-tól közadakozásból, a „Fogadj örökbe egy termet” akció keretén belül folyt. A felújítást 75 város, település önkormányzata, 8 megyei önkormányzat, 4 közalapítvány, 3 alapítvány, 1 közösség, 3 kör, 6 egyesület, 14 magánszemély, 2 énekkar, 1 néptáncgyűttes, 1 szövetség támogatta. A felújításra fordított összeg: 301 598 120 HUF. A felújítás 54%-át az Apáczai Közalapítvány, 20%-át az Illyés Közalapítvány, 26%-át civil szervezetek fedezték. A főiskola azon városokról, megyékről, településekről, intézményekről, szervezetekről nevezte el az épület termeit, melyek az adott helyiséget adományaikból felújították, de a felújításhoz hozzájárulók nevét feltüntették a termék bejárata melletti táblákon is. A megvalósult elképzelés eredményeként a diákok nem az 1., 2. stb. tantermekben tanulnak, hanem foglalkozásaikat az Esztergom, Győr, Vas megye stb. termekben tartják.

Az épület leggyengébb pontja a tetőszerkezet állapota volt. A százéves cserepeket le kellett cserélni, mert a tető több helyen beázott. A tetőszerkezetet különösen az utóbbi évek időjárási viszonyai, a viharok viselték meg, valamint az a két kisebb földrengés, mely 2007–2008-ban volt a városban. Pénzforrás hiányában ún. cserépjegy-akciót hirdettünk. A tetőszerkezet területe 5600 négyzetméter. Kiszámoltuk, hogy (a régi cserép leszedésével, a gerendák pótlásával, a tartólécek cseréjével, a fóliázással, a bádogos munkákkal, a csatornázással, vakolással, az épületbővítési munkálatokkal együtt) mennyibe kerül egy cserép, mire az a helyére kerül. Aki vásárolt cserépjegyet, névre szóló számozott tanúsítványt kapott. Neve felkerült a főiskola honlapjára, majd a főiskolán a tiszteletfalra. A befolyt összegből felújítottuk az épület jobb szárnyának tetőszerkezetét és utcafront felőli homlokzatát. A felújítás folytatásához Magyarország miniszterelnöksége partneri szerződést kötött az intézménnyel, és ennek keretén belül befejeztük a tető és a homlokzatok teljes felújítását.

A főépület belső udvarának befedésével kialakításra került a 450 m² alapterületű átrium.

Az épület tetőszerkezetének felújítása után, kihasználva a belmagasság adta lehetőségeket, beépítésre került 2020-ban a főépület tetőtere is. A tetőtér kialakításának egyik fő célja egy kompetencia-központ kialakítása volt, amely a kommunikáció fejlesztésére, az információ gyorsabb, hatékonyabb áramlására irányul. A kompetencia-központban tv- és rádióstúdió, kiállító terem fog működni.

A tetőtérben 960 m²-en összesen 29 helyiség került kialakításra, többek között egy stúdió, egy nagyterem, egy kiállító terem, valamint 18 irodahelyiség költözött át ide. Ezzel a főépület teljes kapacitása ki lett használva, jelentősen növelve az oktatásra használható helyiségek számát az alsóbb szinteken.

Szaktimnázium

Az ingatlan címe: Beregszász, Ivan Franko u. 14.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 1967,2 m²

Szintek száma: 4

Helyiségek száma: 82

Az épületet 2013 októbere és 2014 decembere között építették Hanzel Vladiszlav tervei alapján. Az épület főhomlokzata enyhén kiugró rizalitokkal tagolt, melyeket magas manzárdtetők fednek. Az első emelet ablakai felett timpanon-szemöldök díszítések láthatók. Az épület váza vasbeton konstrukció „Ytong” elemekkel kitöltve. Összkomplexívített, víz, csatornahálózat bekötve, a fűtés gázkazánból táplált radiátorral kiépített hálózattal van megoldva.

Az épületben kap helyet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Szaktimnáziuma, valamint legfelső szintjén került kialakításra a Fodó Sándor Kulturális Központ, melynek működtetését a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet vállalta fel. A Fodó Sándorról, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) első elnökéről elnevezett központ megnyitójára a kiváló közéleti személyiség születésnapján, 2015. február 26-án került sor. A központban állandó és időszakos kiállítások, író-olvasó találkozók, konferenciák stb. kerülnek megrendezésre.

Szakköznevelési Kollégium

Az ingatlan címe: Beregszász, Ivan Franko u. 14 (B).

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 1908 m²

Szintek száma: 4

Helyiségek száma: 136

Férőhelyek száma: 148

Az egykori üzem épületének teljes felújítása és egy negyedik szint ráépítése 2017-ben fejeződött be. A mintegy 148 diákot befogadó épület 4. szintjén 11 tanári vendég-apartman is kialakításra került.

Egészségügyi és Sportcentrum

Az ingatlan címe: Beregszász, Ivan Franko u. 14 (B').

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 2186,3 m²

Szintek száma: 2

Helyiségek száma: 28

Az 1980-as években épült ingatlant 2016-ban vásárolta meg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, majd elkezdődött a megvásárolt épület tornateremmé való átalakítása. Az épület a felújítás előtt 637 m² összterületű volt, hozzá 0,7736 hektár földterület tartozott. Felújítás után a kétszintes épületben kialakításra került két tornaterem, tánc terem és aerobic-terem, valamint az ápolás-betegellátás képzés szaktantermei.

A Magyar Kormány és a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával felújított Egészségügyi és Sportcentrum ünnepélyes megnyitójára 2019. június 21-én került sor.

Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Képzési Központja – oktatási épület

Az ingatlan címe: Nagydobrony, Róttag u. 3.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 1123,5 m²

Szintek száma: 2

Helyiségek száma: 48

Nagydobronyban 2018-ban épült meg a főiskola Egán Ede Szakképzési Centrumához tartozó kétszintes oktatási épület. A szakképzési központ oktatási épületének és kollégiumának ünnepélyes átadására 2019. október 7-én került sor.

Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Képzési Központja – 1. sz. kollégium

Az ingatlan címe: Nagydobrony, Róttag u. 3.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 732,9 m²

Szintek száma: 2 + alagsor

Helyiségek száma: 51

Férőhelyek száma: 88

Az Egán Ede Szakképzési Centrum nagydobronyi kollégiumának 2 szintes épülete a Magyar Kormány támogatásával épült, ünnepélyes átadására 2019-ben került sor.

Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Képzési Központja – 2. sz. kollégium

Az ingatlan címe: Nagydobrony, Róttag u. 45.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 360,4 m²

Szintek száma: 3

Helyiségek száma: 39

Férőhelyek száma: 54

A magyar kormány támogatásával készült. A kárpátaljai magyar szakképzést szolgáló kollégium épületét 2016-ban adták át. A Magyar Állandó Értekezlet (Máért) által 2015-ben meghirdetett külhoni magyar szakképzés éve programjának, illetve a főiskola fejlesztési programjának keretében kialakított 50 férőhelyes kollégiumi épület került felépítésre.

A felavatott kollégiumi épület kiváló bázis a Rákóczi-főiskola biológus és földrajz szakos hallgatói számára a terepgyakorlatokhoz és a kárpátaljai magyar iskolások természetismereti és természetvédelmi táboroztatásához.

Egán Ede Szakképzési Centrum Tiszapéterfalvai Képzési Központ – oktatási épület

Az ingatlan címe: Tiszapéterfalva, Rákóczi u. 135.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 1323,5 m²

Szintek száma: 3 + pince

Helyiségek száma: 36

Az oktatási épületet 2017-ben vásárolta meg a főiskola. Az épület – az egykori kolhoziroda – az 1970-es években épült, egy évtizede üresen állt, állaga rendkívül leromlott volt. Kétszintes, pincézett, összalapterülete 932 m² volt, de a harmadik szint ráépítésével az alapterület bő 1320 m²-re bővült. Az épület teljes körű felújítása 2020 nyarán fejeződött be, és 2020. október 8-án lett átadva. A képzési központ bázisán működik a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola helyi tagozata is.

Nagydobronyi Magyar Népművészeti Tanoda

Az ingatlan címe: Nagydobrony, Meliorátor u. 3a.

Bérlő: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 354,1 m²

Szintek száma: 2

Helyiségek száma: 44

Nagydobronyban 2018-ban felújításra került a községtől bérelt Meliorátor utcai ingatlan 354 m² alapterületű második szintje, amelyben az Egán Ede Szakképzési Centrum tankonyhája és a főiskola által alapított Nagydobronyi Magyar Népművészeti „Tulipán Tanoda” működik. Az épület teljes körű felújítása 2020-ban valósult meg, melynek ünnepélyes átadására 2020. október 9-én került sor. A

Tulipán Tanoda nagydobronyi telephelyén intézményesen lehet tanulni a magyar népi kultúrát, jelenleg három szakon folyik az oktatás: magyar néptánc, népi hegedű és citera.

Buczko István magashegyi kutatóbázis és terepgyakorlati hely

Az ingatlan címe: Lipovec (Hárs), Poloninszka u. 17.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 516,13 m²

Szintek száma: 2 + alagsor

Helyiségek száma: 33

Férőhelyek száma: 50

A főiskolának évek óta terve, hogy magashegyi kutatóbázissal és terepgyakorlati hellyel rendelkezzen. 2016-ban Buczko István professzor, a Biológia és Kémia Tanszék vezetője az intézménynek ajándékozta a Róna havas aljában, Lipovec községben lévő hétvégi házát a hozzá tartozó 1333 m² területű telekkel. A romos állapotú parasztház lebontásra került, a helyére pedig olyan épület került, amely mintegy 50 fő befogadására alkalmas. Lehetőséget biztosít a főiskola Földtudományi és Turizmus, valamint Biológia és Kémia Tanszékének hallgatói számára a nyári terepgyakorlatok megvalósítására. Remek lehetőséget nyújt majd a magashegyi kutatóközpont és terepgyakorlati bázis a Fodor István Természettudományi Kutatóközpont kutatói számára is, hogy a tematikus terepi kutatásaik alkalmával több időt tölthessenek a Róna-havast övező hegyvidék megismerésével, természeti kincseinek feltárásával.

Nagydobronyi kutatóbázis, terepgyakorlati hely és erdei iskola

Az ingatlan címe: Nagydobrony

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 610 m²

Szintek száma: 2

Helyiségek száma: 38

Férőhelyek száma: 45

2016-ban megvásárlásra került a Nagydobronyi Vadvédelmi Rezervátum területén az egykori erdészház épülete. Az erdészház és a hozzá tartozó melléképületek az 1960-as években épültek. A 2000-es évek elején az épületek részleges felújításon estek át. Az erdészház felújítását, berendezését követően egy környezeti nevelési oktatói, tudományos és szabadidő-központ jöhet létre Nagydobronyban. A területrendezés után az erdészház környezetében kutatóbázis és kalandpark, állatsimogató, sportbázis is kialakításra kerülhet.

Szerednyei Buttler Kultúrkúria

Az ingatlan címe: Szerednye, Cerkovna utca 7a.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 420 m²

Szintek száma: 1 + alagsor

Helyiségek száma: 17

A szerednyei Buttler-kúria elhelyezkedésének sajátosságai és történelmi jelentősége tökéletes helyszín egy Ung megyei kulturális központ kialakítására. A Magyar Kormány, a Nemzetpolitikai Államtitkárság

támogatásával a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével megvásárlásra került az épület, ami magántulajdonban volt. A téglá- és kőépületet több mint száz éve építették, korábban családi udvarházként funkcionált, de több évtizede már üresen állt, így állaga rendkívül leromlott. Tető nélküli, omladozó falait, használhatatlan alapját teljes egészében el kellett bontani, és a helyére az eredetivel megegyező kinézetű új épületet kellett felépíteni. Az eredeti épület a ház egy része alatt lévő pincével együtt 255 m² volt. Átépítés után, mivel az egész épület alatt alagsor lett kialakítva, az összterület 420 m² lett.

Az átépítés, felújítás után a Szerednyei Buttler Kultúrkúria élő közösségi otthonná válik majd a település, illetve a megye magyarsága számára. A Kultúrkúria Kárpátalja egyik turisztikai látványossága lehet, gyakorlólhelye a történelem és turisztikai képzésnek, otthont ad majd a főiskola által szervezett magyar nyelvi tanfolyamoknak, a KMPSZ vasárnapi iskolájának, a KMKSZ helyi alapszervezeti rendezvényeinek, stb.

Perényi Zsigmond Kultúrkúria

Az ingatlan címe: Beregszász, Munkácsi u. 263.

Bérlő: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 360 m² (ebből 96 m² pince)

Szintek száma: 1 + pince

Helyiségek száma: 16

A Perényi-család a XVIII. században építtette az egyszintes kúriát. A huszadik században erősen leromlott állagú épület a Beregszászi Városi Tanács tulajdona lett. 2016-ban a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 25 évre kötött szerződés alapján bérbe vette az épületet. Az objektum felújítása a Külgazdasági és Külügyminisztérium 2016/2017-es, 2017/2018-as, 2019/2020-as Keleti Partnerségi programok keretében biztosított támogatásaiból, illetve Budapest Főpolgármesterének, Tarlós Istvánnak a támogatásából valósult meg.

A Kultúrkúria a jövőben helyt ad a főiskola által alapított Tulipán Tanoda magyar népzenei és népművészeti iskolának. Az alagsorban kialakított konyha és pincehelyiség a főiskola Egán Ede Szakképzési Centrumának és a főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének egyik gyakorlólhelye lesz, ahol bortrezor és a kárpátaljai borok bemutatóhelye kerül kialakításra. Az épület, annak parkja, játszótere a helyi közösséget is szolgálja, mint magyar közösségi központ. Ezen kívül az épület helyet ad a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet kulturális rendezvényeinek, kézműves foglalkozásainak, borkóstolóinak, valamint gasztrokulturális eseményeinek.

Kölcsey Ferenc Szakkollégium

Az ingatlan címe: Beregszász, Kossuth tér 2.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 1372 m²

Használt alapterület: 1372 m²

Szintek száma: 3

Helyiségek száma: 141

Szobák száma: 37

Férőhelyek száma: 96

Az épületet a XIX. század második felében építették szállodának. A XX. század első felében Grand Hotel Royal néven üzemelt. A második világháború után Barátság (Druzsba) névre keresztelték, földszintjén Poltava, majd Barátság vendéglő néven étterem működött. Az étterem bezárása után a beregszászi

helytörténeti múzeumot, valamint a szovjet veteránok klubját helyezték el benne. 2000-ben a Beregszászi Városi Tanács árverésre bocsátotta. Az Apáczai Közalapítvány pályázatán nyert támogatásból a főiskola megvásárolta és felújította az épület 76 százalékát. Az épület többi részét – főleg a földszintet – már a vásárlás előtt privatizálták különböző beregszászi vállalkozók.

Az épület 2001-ben került felújításra. 2018-ban megújult a kollégium tetőszerkezete, 2019–2020-ban pedig a helyiségek mintegy háromnegyede. Jelenleg a főiskola kollégiuma működik az épületben.

Apáczai Tanári Vendégház

Az ingatlan címe: Beregszász, Rozsoskert utca 49.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 274 m²

Szintek száma: 2

Helyiségek száma: 20

Helyek száma: 22

Az épület 1928-ban lakóháznak épült, égetett téglából készült, eternit palával van fedve. 2000-től a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tulajdona.

Az épület megvásárlását és felújítását az Apáczai Közalapítvány támogatta 1999-ben.

Az épület 2012–2014-ben a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által folyósított támogatásból felújításra került.

Nagybereg Tájház

Az ingatlan címe: Nagybereg, Rákóczi út 25.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Terület: 78,1 m²

Helyiségek száma: 8

Az 1898-ban épült parasztház és portát 2004-ben tulajdonosa a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolának ajándékozta. Az ingatlant tájházként működteti az intézmény. Az épület a település központjában található, a református templomhoz közel. Szerencsés fekvése révén a településre érkezőknek azonnal szemébe ötlük a területre jellemző építészeti jegyeket viselő ház. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1997-ben a Nagybereg népi építészetét kutató Ybl Miklós Műszaki Főiskola Népi Építészeti Tudományos Diákkörének tagjai felmérésre és feltérképezésre érdemesnek tartották, és műemléki értékelésre javasolták.

A felújított épület nemcsak a hagyományos paraszti életmódot bemutató múzeumként szolgál a jövőben, hanem különböző hagyományos foglalkozások szervezésére is módot nyújt a főiskola tanító és óvoda szakos diákjai, illetve az arra igényt tartók számára, emellett turisztikai látványosság is. Az épület udvarán található csűr rendezvényeknek, táncházaknak, foglalkozásoknak biztosít helyet.

A felújítást 2009–2012 közötti részletekben a Szülőföld Alap és Magyarország Külügyminisztériuma támogatta.

Akácfa utcai vendégház

Az ingatlan címe: Beregszász, Akácfa u. 3.

Tulajdonos: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Alapterület: 213,1 m²

Szintek száma: 2

Helyiségek száma: 23

Férőhelyek száma: 32

Az új építésű épület 2015-ben került megvásárlásra. Jelenleg a szakgimnázium diákjai lakják.

Szikura József Botanikus Kert

Címe: Nagyberég, Rákóczi u. 25., Tószeg u. 14., Rákóczi u. 51.

Területe: 0,75 hektár

Helyszínt biztosít a már betelepített és a még betelepítendő védett növényfajok génállományának megőrzésére, emellett a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola diákjainak növényteni gyakorlóléhelye.

A több mint 500 növényfajt számláló kert Szikura József professzor, a főiskola egykori rektora kezdeményezésére jött létre 2011-ben. A helyi és a világflóra védett növényeinek jelentős része megtalálható benne. A kert kísérleti részlegként és botanikai gyakorlóléhelyként is szolgál.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola nagyberegi gyűjteményes kertjét 2014-ben Ukrajna Botanikus Kertjeinek és Dendroparkjainak Tanácsa felvette Ukrajna botanikus kertjeinek jegyzékébe. A botanikai gyűjteményes kertben létrehozott flóragyűjtemény bővítése folyamatos. Kialakításra kerültek a kert rendszertani és kísérleti részlegei, illetve zajlik azok feltöltése az együttműködő partnereinktől kapott, illetve a terepi felvételezéseink során gyűjtött növényi szaporítóanyagok elhelyezésével.

A nagyberegi tájházhoz tartozó botanikus kert 2018. november 16-tól a Szikura József Botanikus Kert nevet viseli, méltó emléket állítva a főiskola egykori rektorának, a Biológia és Kémia Tanszék volt professzorának.

A szakgimnázium leendő épülete

Címe: Beregszász, Oroszlán utca 30.

Bérlő: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Az egykori Beregszászi 2-es számú Középiskola épülete (az eredetileg orosz tannyelvű intézmény bezárása, átszervezése után) évek óta üresen állt, állaga folyamatosan romlott. A főiskola hosszú távú bérleti szerződésben vállalta a felújítását. 2021 során, a felújítási munkálatok befejezését követően, ebben az épületben kap helyet a szakgimnázium és az Egán Ede Szakképzési Központ beregszászi centruma, valamint a szakgimnázium diákjainak kollégiuma. Az épület teljes felújításának befejezése, majd berendezése, felszerelése jelentős fejlesztési feladat.

A már meglévő és bérelt ingatlanok állagmegóvása mellett a következő 5 éves periódusban kiemelt ingatlanfejlesztési kihívás a Beregszász városában épülő sport- és tanuszoda felépítése. Nem kisebb feladat – egy már megvásárlás alatt álló épületben – a Kőrösmező nagyközségben kialakítandó tanzálloda létrehozása. Ingatlanfejlesztési szempontból jelentős továbbá a szakképzési centrumunk viski épületének felépítése is.

Munkatársaink szociális helyzetének javítása, a főiskola nemzetköziesítési folyamatokban való aktívabb részvétele, valamint a neves ukrain vendégoktatók Beregszászba történő meghívása szempontjából meghatározó az oktatói vendéglakás programunk sikeres megvalósítása. Összesen 9 szolgálati vendéglakás kialakítása van folyamatban; ezek felújítása, berendezése, folyamatos karbantartása szintén fontos fejlesztési feladat.

Gépjárművek

Az intézmény zökkenőmentes működését nyolc gépjármű biztosítja. Ezek közül 4 személygépkocsi, 1 áruszállító kisbusz, 1 személyszállító kisbusz, 2 személyszállító autóbusz. A gépkocsik közül a 9 személyes Mercedes Vito mikrobuszt, a 7 személyes Renault Logan személygépkocsit és a Skoda Octavia márkájú személygépkocsit 2011-ben vásároltuk a BGA Zrt. támogatásával. 2017-ben a főiskola gépkocsiparkja egy Hyundai Tucson személygépkocsival bővült. 2018-ban megvásárlásra került egy 17 személyes személyszállító Hyundai autóbusz, egy 24 személyes Mercedes Benz Sprinter autóbusz, illetve egy Hyundai áruszállító kisbusz. 2020-ban a gépkocsipark egy Skoda Kodiaq személygépkocsival bővült. A gépjárművek rendszeresen szállítják a főiskola beutazó tanárait az oktatásra, illetve annak vezetését a különböző kiszállásokra, rendezvényekre. A 17 és 24 személyes autóbuszok segítségével a diákok gyakorlatokra, tanulmányi kirándulásokra történő utaztatása történik.

Az infrastruktúra fejlesztése

Elsődleges feladat, hogy a főiskola ingó és ingatlan vagyontárgyai megőrizzék értéküket, ezért az állagmegóvás, a folyamatos karbantartás, illetve a fokozatos modernizáció elengedhetetlen.

A 21. századi kihívásoknak megfelelően – reagálva a klímaváltozás jelentette globális problémára, továbbá a fosszilis energiahordozók árának folyamatos emelkedésére – olyan fejlesztési programot kell kidolgoznunk az előttünk álló időszakban, amely a megújuló és alternatív energiaforrásokra, a hatékony energiagazdálkodásra, valamint az energiatakarékosságra fókuszál.

A 2021–2025-ös időszakra tervezett legfontosabb ingatlanfejlesztések

A szakindítások, valamint az akkreditáció tárgyi és technikai feltételeinek megteremtése érdekében az alábbi beruházásokat és szakműhelyeket kellene kialakítani a következő öt évben:

- Az Egán Ede Szakképzési Centrum Beregszászi és Viski Központjának és kollégiumának felépítése és felszerelése.
- Az Egán Ede Szakképzési Centrum Nagydobronyi Központjában tankonyha, tancukrászda, tanműhelyek kialakítása, melyek egyúttal az ott tanuló diákok és tanárok számára menzáként is működnének.
- Az Egán Ede Szakképzési Centrum Tiszapéterfalvai Központjában kollégiumot és tornatermet kell kialakítani és felszerelni, valamint az autószerelő és hegesztő szakok számára tanműhelyt.
- A testnevelés szak és a megnövekedett hallgatói létszám miatt tanuszodát és sportcsarnokot kell építeni Beregszászban, mely a város iskoláit is kiszolgálja.
- A turizmus szak mesterképzésének egyik akkreditálási feltétele egy tanzálloda megléte, ezért ebben a ciklusban ki kell alakítani ezt a gyakorlóterepet. Az első lépések megtörténtek egy tanzálloda létrehozása érdekében Körösmező településen.
- Az intézmény merítési bázisának biztosítása érdekében a főiskolának gyakorló óvodákat és iskolákat kell létrehozni azokon a településeken, ahol az állam már évtizedek óta nem vállalja fel a magyar nyelvű oktatást: Terebesfejrpaták, Gyertyánliget, Nagybocksó, Taracköz, Bustyaháza, Királyháza, Tekeháza, Gödényháza, Mátyfalva, Szászfalu, Feketeadó, Alsókerepec, Szerednye, Minaj, Nagyberezna, Perecseny.
- Beregszászban, Homokon, Eszenyben tanóvodát kell kialakítani.
- Ungváron, Nagyszőlősön, Beregszászban magyar magán-líceumot létrehozni, ahol a törvény által 2023 után is engedélyezett lehet a magyar nyelvű oktatás.
- Turisztikai gyakorlóbázis és történelmi emlékhely kialakítása a tiszaujlaki Sóház épületében.

(Ezen oktatási intézmények egyúttal a főiskola gyakorló óvodái, iskolái is lennének, ahol a pedagógusok és oktatáskutatók lehetőséget kapnak az általuk kidolgozott nyelvoktatási és szakmódszertani technikák alkalmazására.)

- A nemzeti identitás megőrzése és a magyar kultúra terjesztése érdekében bővíteni kell a Tulipán Tanoda hálózatát, hogy mindegyik kistérségben és szórványtelepülésen elérhető legyen: Rahón, Kőrösmezőn, Terebesfejrpatakon, Gyertyánligeten, Aknaszlatinán, Huszton, Királyházán, Csepében, Feketeardóban, Fancsikán, Tiszaújhelyen, Nagyberegen, Kajdanón, Nagybégányban, Bulcsúban, Dercenben, Kisgejőcon, Ungváron.
- Beregszászban szolgálati lakásokat kell kialakítani, hogy a minősített oktatók számát tudjuk növelni, segítsük a tehetséges fiatalok szülőföldön maradását.

A tanszékek fejlesztési igényei

Biológia és Kémia Tanszék

Az oktatás és kutatás minőségének javítását szolgáló eszközök beszerzése.

Flóratérképek készítéséhez és egyéb térképezésekhez nélkülözhetetlen jogtiszta programok és más geoinformatikai eszközök beszerzése. Pl. egy multispektrális kamera és drón beszerzése lehetővé tenné nagy felbontású légifotók készítését, a kapott adatok elemzését. Segítségével többek között az invazív növényfajok elterjedésének térképezését, elterjedésük dinamikáját tudnánk vizsgálni, akár erdőterképezést és erdészeti vizsgálatokat is tudnánk folytatni.

Ezt kiegészítené, a Global mapper v22 Single User Floating License (English) program megvásárlása, amelyet az előbb felsoroltakon kívül más területek térképezésénél is fel tudnánk használni, pl. a védett területek, erdők, állóvizek, folyók, lápok, stb.:

- vektorizált térképezésére
- növény- és állatpopulációk térbeli elterjedésének vizsgálatára, elemzésére és ábrázolására
- szennyezőanyagok tér- és időbeli eloszlásának ábrázolására és modellezésére
- egyéb környezetanalitikai GIS-adatbázisok (attribútum-táblázatok) létrehozására.

Statisztikai elemzésekhez szükséges jogtiszta programok, például SPSS szoftver megvásárlása.

Mindemellett szükséges az oktatás színvonalának javításához, szinten tartásához szakkönyvek és határozókönyvek megvásárlása is.

A már meglévő laboratóriumok fenntartásához, működtetéséhez és továbbfejlesztéséhez szükséges eszközök karbantartása, anyagszükséglet folyamatos biztosítása.

Ezek közül a teljesség igénye nélkül csak néhányat kiemelve: kalibrációs oldatok, nitrátszelektív elektródák frissítése, kombinált mérőműszer beszerzése bolygatatlan talajminták hőmérsékletének, elektromos vezetőképességének és nedvességtartalmának megállapítására; bolygatatlan talajminta-vételezés a talaj hidrológiai viszonyainak mérésére, Munsell-skála beszerzése, talajok szemcseösszetételének és fizikai típusának meghatározására szolgáló automatizált laboratóriumi eszközök megvásárlása (részletesen lásd a táblázatban!)

Laboratóriumi bővítés

Egy kis alapterületű (min. 3-4 m²) helyiség elkülönítése a talajdaráló részére, mert jelenlegi elhelyezése a Paks teremben számos problémát vet fel: a finom szálló por szétterül az egész helyiségben, károsíthatja az elektromos berendezéseket és műszereket, belégzése is egészségkárosító.

Filológia Tanszék

Nyelvi laborok

A magas színvonalú, korszerű nyelvoktatáshoz nyelvi laborok felszerelése szükséges. Célszerű felszerelni három nyelvi laboratóriumot, ahol fonetikai eszközök, fordítástechnikai berendezések, tolmácgépek és a működtetésükhöz szükséges eszközök állnak rendelkezésre.

Nemzetközi hungarológiai oktatási-kutatási hálózat létrehozása

A világon összesen 25 magyar és/vagy hungarológia szakirányú tanszék működik Bloomingtontól Tokióig, Tartutól Mariborig, Nyitrától Udinég stb. A Filológia Tanszék Magyar Tanszéki Csoportjának terve ezen tanszékekkel közös hungarológiai kutatási és oktatási tér kialakítása, a világban működő hungarológiai tanszékekkel való kapcsolatfelvétel. Ennek az együttműködésnek a keretében tervezzük tudományos tanácskozások, konferenciák szervezését, illetve oktatói és hallgatói mobilitás megvalósítását az Erasmus és a Makovecz program támogatásával, illetve más, felsőoktatási mobilitást támogató lehetőségek felhasználásával. Egy ilyen oktatási és kutatási tér az oktatási programok cseréjében, a jó tapasztalatok megosztásában, kutatási és pályázati konzorciumok létrehozásában, közös kutatási projektek elindításában jelenthet komoly szellemi tőkét.

Az adminisztratív személyi állomány bővítése

A Filológia Tanszék 6 szakon kibocsátó tanszék. A 2020–2021-es tanévben közel 50 oktató és 331 diák tartozik hozzá. A tanszék adminisztratív személyzetét egy tanszékvezető-helyettes és tanszéki csoportonként egy-egy tanszéki koordinátor alkotja. Ez a személyi állomány kevés egy ilyen nagy tanszék feladatainak kezelésére, főleg szem előtt tartva a következő öt évre beütemezett célokat és fejlesztéseket, a képzési kínálat tervezett bővítését.

Célszerű az állomány bővítése (legalább) egy fő koordinátorral, aki:

- a tanszék oktatói tudományos publikációinak adminisztrálását kezeli,
- a tanszéken készülő módszertani kiadványokat felügyeli,
- a Filológia Tanszék tervezett Filológia szakfolyóiratának szerkesztőségi titkári teendőit végzi, a beérkezett kéziratokat kezeli, stb.

Megfontolandó az állomány bővítése két laboránssal, akik közül az egyik az infrastrukturális fejlesztési tervünkben szereplő három (szakonként, nyelvenként egy) Lingafon-szaktanterem működését felügyeli és koordinálja.

A másik laboráns feladata a Covid-19 világjárvány miatt kialakult online vagy hibrid oktatás felügyelete, technikai segítése lenne. Az online oktatás múlt tanévi tapasztalataiból kiindulva a Filológia Tanszék mindhárom tanszéki csoportjában az idei tanévtől kötelezően bevezetésre kerültek minden egyes tárgy esetében az ahhoz tartozó Google Classroom-ok (nappali és levelező képzésben is), ezen a felületen kommunikálunk a hallgatókkal az adott tantárggyal kapcsolatban, illetve ez a felület kezeli a tantárgyhoz tartozó módszertani anyagokat is. Ezt az rendszert, amelyben minden tanszéki tárgyhoz tartozik egy elektronikusan elérhető és használható oktatási felület, a jövőben is fenn kívánjuk tartani, így hosszú távon szükség van ezt koordináló adminisztratív munkaerőre.

Földtudományi és Turizmus Tanszék

A környezetvédelmi szakosodás, illetve szak koncepciójához csatlakozva a Földtudományi és Turizmus Tanszék célszerűnek látja és javasolja egy „Általános környezetvédelmi és vízanalitikai laboratórium” kialakítását. A tanszéki eszközpark korábbi években megvalósított fejlesztéseinek köszönhetően több olyan műszerünk is van, amelyek a laboratóriumban kaphatnának helyet. Ez annál inkább indokolt volna, mivel közülük néhányat – hely és kiegészítő eszközök hiánya miatt – nem, vagy csak korlátozottan tudunk munkába állítani (pl.: voltaméteres analizátor, HI98194 kombinált terepi vízelemző mérőműszer, lézeres difraktométer).

A korábbi évek fejlesztéseire alapozva a laborhelyiségen kívül az alábbiakban részletezett további felszerelésre lenne szükség egy „Általános környezetvédelmi és vízanalitikai laboratórium” kialakításához (természetesen, a lehetőségeinket figyelembe véve): szárítószekrény, fűtőlappok (rezsó, legalább kétkarikás), hűtőszekrény, analitikai mérleg, vízdesztilláló, spektrofotométer, küvetták, időzítő óra, laboratóriumi pH- és vezetőképesség-mérő, nitrátmérő, elszívó fülke, főzőpoharak (műanyag, üveg), Erlenmeyer-lombik, kristályosító csésze, tölcsér (üveg, műanyag), üveg és műanyag kémcső, centrifugacső, kémcsőállvány, mintatartó edények, műanyag mérőlombik (dugóval), mérőhenger (talppal, kiöntővel), mérőpohár, keverő üvegbot, dörzstál, spricc flaskák, folyadékflakon,

tároló kanna, folyadékballon csappal, laboratóriumi csipesz, spatula, vegyszerkanál, szűrőlap, büretta, bürettatartó állvány, digitális büretta, pipetta, mechanikus pipetta (több db), roncsoló, ultrahangfürdő.

A fejlesztési irányok között a Földtudományi és Turizmus Tanszék megfontolásra javasolja továbbá a már meglévő Turizmus (BSc) szak mellett egy Vendéglátó szak (готельно-ресторанна справа) indítását. A szakindítás szempontjából kedvező, hogy a Főiskolának részlegesen már a rendelkezésére állnak a szükséges tárgyi, technikai, személyi feltételek.

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Már a jelenlegi képzési kínálatot is szűkösen tudjuk ellátni a jelenlegi 7 tantermmünkkel. A tanszéken folyó minőségi oktatás biztosítása érdekében mindenekelőtt ezt a teremhiányt kellene felszámolni, mert e nélkül már a jelenlegi képzési kínálatot sem tudjuk megvalósítani. Fontos lenne továbbá ezeknek a termeknek a felszerelése technikai eszközökkel. Célszerűnek tartjuk egy óvodapedagógia szaktanterem kialakítását is. Fontos továbbá az újonnan indult és induló képzéseink friss szakirodalommal való ellátása, ez utóbbi a jelenleg akkreditálódó mesterképzésünk esetében különösen aktuális.

A fentebb megfogalmazott tanszéki fejlesztések érdemi megvalósításához szükséges továbbá újabb szaktantermek kialakítása, vagy a meglévők felszereltségének javítása. Az Ének-zene tanári szak indításához 3 szaktanteremre lenne szükség, ezek a termek hét közben használhatók lennének a Tanító szak ének-zene szakosodásának óráira, valamint a néptánc, koreográfia előadásokra, a kórusfoglalkozásra is. Egy nagyobb teremre van szükség a csoportos foglalkozásokhoz (amelyben a padlózat egy része átalakítható kórusteremnek, ez hasonló elrendezést jelent, mint a filmklubban), és két kisebb teremre az egyéni foglalkozásokhoz (a szaknak specifikuma a magánének óra, ez egyéni foglalkozást jelent hangszeres zenekísérettel), ezért mindegyik érintett teremben szükség van zongorára (pianínóra). Minden teremben szükség van továbbá kottavonalas táblára, kottatartókra. A zeneelmélet órákon megvalósuló zenehallgatáshoz laptop és jó minőségű hangszóró kell, vagy zenelejátszó, továbbá a koreográfia, néptánc előadásokhoz (videofelvételek bemutatásához) projektor és interaktív tábla, vagy vetítővászon. Hasznos lenne továbbá legalább 2 db ritmushangszer készlet (triangulum, csörgődob, csörgő, metallofon stb.), valamint népi (nem klasszikus) furulya vásárlása is, a nem ének-zene szakos hallgatók számára, mert ezeket a hangszereket könnyen lehet iskolai oktatásban használni. A termeknek fontos része a tárolótér (szekrények, polcok), ahol a hangfelvételek, kották, egyszerűbb hangszerek elhelyezhetők.

A tantermek kialakításakor fontos szempont, hogy rendelkezzenek nyitható ablakkal, természetes fénnel. A csempeburkolat nem szerencsés, illetve visszhangzó teremben nem lehet dolgozni. Ha a szaktermekhez közel más oktatás is folyik, akkor az ajtókat hangszigetelni kell.

A Rajz- és vizuáliskultúra-tanár kihelyezett képzésnek és a jelenleg futó vizuális nevelés szakosodás tárgyainak, valamint a Technika TTP oktatásához 5-6 szaktanteremre (Festészet, Szobrászat, Grafika, Fotó, Technika TTP) lenne szükség. A termek számát a különböző eszközigény teszi indokolttá.

A rajz- és képzőművészeti tevékenységek, kézművesség oktatására specializált termek infrastrukturális felszereltsége az ének-zene oktatásához hasonlóan speciális. Általánosságban, a szaktantermeknek világosnak kell lenniük a szemet erősen igénybe vevő tevékenységek végzéséhez. Az állítható magasságú és dőlésszögű, mobillá tehető asztalok a rajztanítás alapfeltételei. A terem kábelezésénél előre kell gondolni azokra az elektromos eszközökre, melyekre a későbbiekben szükség lehet (pl. elektromos égetőkemence). A különböző anyagok és technikák megismerésének és kipróbálásának folyamata olyan berendezést kíván, ahol egyéni és csoportos formában is lehetőség van a tevékenységre. Szükségesek munkaasztalok, eszközöket tároló tárgyak, edények. Nélkülözhetetlen felszerelése ezeknek a termeknek a vízcsap. Nagyon fontos tér az elkészült munkákat kiállító hely. Ez lehet folyosói vagy tantermi falfelület, az aula, tanári szoba, de akár külső tér is.

Minden terembe szükségesek: többrekeszes mosogató, szárító polcok, sámlik/állítható sámlik, kötények és vitrines zárható szekrények (a folyosóra). A Festészet szaktanterembe 15 db fa bak (rendelésre készítik), a Szobrászat terembe 15 db szobrászállvány, 15 db asztali korong, 3 db elektromos korong, a Grafika szaktanterembe mélynyomó gép, asztali mélynyomó gép, asztali

papírvágó, 4 térképszekrény, a Fotó terembe színes nyomtató, 3 fényképháttér és állvány, 10 db Adobe Photoshop CC Education, 10 db laptop.

Az Ének-zene, valamint a Rajz-és vizuáliskultúra-tanár képzésekben fontos szempont a gyakorló iskolai bázis felszereltsége, ezért az előzetes egyeztetéskor abban is megállapodtunk, hogy ezek megfelelő módon történő felszerelését is támogatni fogja a főiskola.

Matematika és Informatika Tanszék

Az informatika tanári, illetve informatikus képzés megalapozásához szükség van egy-egy korszerűen felszerelt, a programozás magas szintű oktatására alkalmas számítástechnikai szaktanterem kialakítására.

A kutatóintézetek fejlesztési igényei

Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont

Az intézetben folyó kutatások nagy részéhez, illetve az ezek alapján létrejövő tanulmányok, gyorsjelentések elkészítéséhez tematikus térképek szükségesek, viszont a térképkészítésre alkalmas, nagyobb teljesítményű számítógépek felkerültek a Kiadói Részleghez. A kutatások ez irányú zavartalan folytatása érdekében a kutatóintézetnek egy nagyobb teljesítményű számítógépre lenne szüksége. A térképkészítésen kívül a számítógépet a Kutatóközpont hasznosítani tudná a digitalizált levéltári források feldolgozásánál, kiállítási anyagok készítésénél, kiadványok, brosúrák szerkesztésénél is.

Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont

Infrastrukturális fejlesztés és eszközök:

- archívum az eddigi kutatási anyag archiválására;
- nyelvi labor kialakítása, ahol nyugodt körülmények között lehet (statisztikai) adatfeldolgozással, archiválással, (hanganyag-, kép-, és szöveg-) rendszerezéssel foglalkozni;
- a nyelvi laborhoz modern digitális eszközök és szoftverek beszerzése: laptopok, digitális adattárolók, nagy teljesítményű nyomtató, jogtisztá statisztikai feldolgozó- és diskurzuselemző szoftverek;
- nagy mennyiségű adat tárolására alkalmas tárhely előfizetése (felhő).

Fodor István Természettudományi Kutatóközpont

Infrastrukturális fejlesztés, beruházás:

Szikura József Botanikus Kert Nagyberegi Kutatóbázis laboratóriumi hely kialakítása

A Szikura József Botanikus Kert bővítése eredményeként használatba vonható új épületekben növényzaporító laboratóriumot, magtároló helyiséget, igazgatói szobát, konferencia termet és szemináriumi termeket szeretnénk kialakítani.

Nagyberegi természetismereti foglalkoztató

A Szikura József Botanikus Kertben folyó tudományos munkán kívül természetismereti foglalkozásokat is szerveznénk általános és középiskolás gyerekeknek. E foglalkozások segítenék és kiegészítenék az iskolai természetismereti tananyag elmélyítését, annak gyakorlati megalapozását, hangsúlyoznák az egyén szerepének fontosságát a természetvédelem és a környezetvédelem mindennapi gyakorlati megvalósításában. Kárpátalja természeti értékeinek megóvásában kiemelt jelentőségű a helyes környezeti szemlélet kialakítása a fiatalabb korosztályoknál.

Szikura József Botanikus Kert fenntartása és bővítése

A Szikura József Botanikus Kert bővülése eredményeként tekintélyes mértékben növekedett a betelepített és rendszeres gondozást igénylő terület mérete. A parcellák fenntartása, újratvetése, a gyepesített területrészek kaszálása, a cserjék és fák gondozása új, nagyobb teljesítményű kertészeti eszközök beszerzését teszi szükségessé.

Üvegház létesítése a Szikura József Botanikus Kertben

A botanikus kertben gondozott fajok számát és sokféleségét nagymértékben bővítené egy üvegház kialakítása, amely elősegítené új, melegigényes fajok betelepítését, illetve kibővítené a kísérleti részleg növényzaporítási lehetőségeit.

Kutatóállomás kialakítása és felszerelése a Nagydobronyi Erdei Iskola bázisán

Kárpátalján a korábbiakban nem volt az általános és középiskolai korosztályú gyerekek számára szervezett erdei iskolai oktatás. Ennek szakmai kivitelezését szeretnénk megvalósítani: szakmai foglalkozások menetének kidolgozását, a gyakorlati foglalkozások eszköztárának összeállítását, kiegészítő oktatási segédanyagok összeállítását, valamint a képzések gyakorlati anyagának, szemléltetőinek, növény-, állat- és gombapreparátumainak elkészítését tervezzük megvalósítani.

Az erdei iskola bázisán fel szeretnénk állítani egy demonstrációs műanyag-újrahasznosítási gépsort, mellyel szemléltetni lehet a műanyag hulladék feldolgozásának menetét, valamint újrahasznosításának lehetőségeit.

Kutatóállomás kialakítása és felszerelése a hársi Buczkó István Kutatóbázison

A jövőben kutatásainkat ki szeretnénk terjeszteni a hegyvidéki régiók növényzetének és állatvilágának rendszeres vizsgálatára is. A Buczkó István Kutatóbázison felszerelt eszközpark lehetőséget nyújtana a terepi kutatások és a főiskolai terepgyakorlatok könnyebb megvalósítására.

Terveink szerint a területen ki szeretnénk alakítani egy kísérleti gyógynövénykertet is, ahol különböző gyógyhatású növények akklimatizációs tulajdonságait szeretnénk a jövőben vizsgálni.

PCR-laboratórium kialakítása

A COVID-19 világjárvány során mindenki számára kiderült, hogy milyen fontos az, hogy rendelkezünk gyors és nagyon pontos diagnosztikai eszközökkel. Ezen vizsgálatok egyik főszereplője lett a PCR-analízis is. Ez az eljárás a mintában jelen lévő kis mennyiségű örökítő anyag kimutatására is alkalmas. A módszer sokoldalú használhatósága okán intézetünk szeretne összeállítani egy laboratóriumot, amelyben valós idejű PCR-vizsgálatokat végezhetünk el.

Tudományos gyűjtemények fenntartása, bővítése

A főiskolai tudományos herbárium, valamint az állattani és növénytani gyűjtemény bővítése, fenntartása.

Terepjáró gépkocsi beszerzése

A terepi felmérések megvalósítását nagyban segítené egy erre alkalmas gépkocsi beszerzése. A rossz minőségű úthálózat és a művelésből kikerült, elgyomosodott területek kiterjedésének növekedése sok esetben megnehezíti azok hagyományos, nem speciális kialakítású járművekkel való megközelítését.

A szakgimnázium fejlesztési igényei

A szakgimnázium előtt álló egyik legnagyobb kihívás a szakgimnázium átköltöztetése, a felújított (bérelt) ingatlan berendezése, belakása, a kollégium áthelyezése, a működéshez és üzemeltetéshez szükséges feltételek megteremtése.

A szakképzés fejlesztési igényei

Nagydobronyi Szakképzési Központ

Többcélú tanműhely építése és felszerelése a szakképző központ területén

Szükségesnek tartjuk egy több funkciójú tanműhely építését és felszerelését az iskola melletti 0,25 ha-os földterületen. Ez a tanműhely a megfelelő innovatív technológiai eszközökkel felszerelve alkalmas lenne az autószerelő-, mezőgazdasági gépésztechnikus-, hegesztő-, villanszerelő szakok gyakorlati képzéseire.

Partnerintézményünk, a Mátészalkai Déri Miksa Technikum, Szakközépiskola és Kollégium rendelkezésünkre bocsátja tanműhelye tervrajzát, aminek alapján mi is felépíthetjük a sajátunkat, továbbá ígéretet tett a műhely felszerelési eszközeinek biztosítására közös képzéseink színvonalának javítása érdekében.

Szépészeti tanszalon létesítése a Tulipán Tanoda nagydobronyi részlegének pincehelyiségében

A kozmetikus és fodrász szakok gyakorlati képzéseinek helyszíne a nagydobronyi „Szófia” és a beregszászi „Relax” szépségszalón. A korábban felsorolt problémák itt is megvannak, kiegészülve a szakmák jellegéből adódó intimitásigénnyel. A sok tanuló jelenléte inkább zavarja és feszélyezi a szalónok működését, mintsem segítené azt. Ilyen körülmények között nagyon nehéz megfelelő, színvonalas képzést biztosítani. A gyakorlatvezetők azon kérése, hogy biztosítsunk nekik egy szaktantermet az iskolában, nehezen kivitelezhető lenne.

2020 októberében került átadásra a Nagydobronyi Tulipán Tanoda, melynek baloldali szárnyában a Nagydobronyi Szakképzési Központ tankonyhája található. A szakács szakos tanulók gyakorlati foglalkozásainak helyszíne ez. Az épület egésze alatt több mint 200 négyzetméternyi száraz pince található, két részre osztva, több szobával. A pince felújításával ki lehetne alakítani egy szépészeti tanszalont, ahol lehetőség nyílna a fodrászok, kozmetikusok, de a későbbiekben akár a gyógymasszőrök, színvonalas gyakorlati képzésére. A Tulipán Tanoda foglalkozásain résztvevő gyerekekre várakozó szülők igénybe vehetnék a szalon szolgáltatásait. A szalon esetleges bérbeadásából befolyó összeg fedezné a képzések anyagköltségét.

Nyerges billenős pótkocsi

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola intézményei a Nagydobronyi Szakképzési Központ, a Tulipán Tanoda és az Erdei Kutatóbázis építése, működése során sokszor kell megoldani szállítási, logisztikai feladatokat, amire eddig különböző helyi vállalkozókat béreltünk fel. Gyakran nehézségekbe ütköztünk számlaképes vállalkozó hiányában. A szakképző rendelkezik egy Branson 80-as traktorral, megfelelő pótkocsival kiegészítve ezeket a feladatokat mi magunk is meg tudnánk oldani. Továbbá egy újabb eszközzel bővülne a mezőgazdasági gépésztechnikusi szak munkagép-bázisa.

A Tiszapéterfalvai Szakképzési Központ

Többcélú tanműhely kialakítása és felszerelése a szakképző központ alagsori tantermében

Intézményünk már rendelkezik három alagsori tanteremmel, melyek közül az egyik helyiségben az említetteket figyelembe véve, a szükséges átalakítások elvégzését követően hatékonyan megvalósítható egy többfunkciós tanműhely kialakítása. A tanműhely létrehozását és felszerelését indokolja a villanszerelő- és a gépjármű-mechatronikai technikus képzéseinken felül a tervezett mezőgazdasági gépésztechnikus, a gépi- és CNC-forgácsoló, a karosszerialakatos; a hegesztő, valamint a központi fűtő- és gázhálózat-rendszerszerelő képzések alapozó tantárgyainak gyakorlati oktatása is. A fejlesztés által a következő munkafolyamatok elsajátítására nyílna lehetősége diákjainknak:

- gépi fémmegmunkálás és esztergályozás;
- mérési és műszaki rajzok készítésének gyakorlata;
- gépészeti alapismereti gyakorlatok;
- alap munkafolyamatok elsajátítása: vágás, fúrás, húzás feladatai;
- hegesztési gyakorlatok;
- elektrotechnikai és épületvillamossági gyakorlatok;
- finommechanikai gyakorlatok.

Gépjárműszerelő tanszervíz kialakítása és felszerelése

A korábban említett duális képzési nehézségek és hátrányok miatt számtalan okból indokolt az intézmény területén lévő saját tulajdonú tanszervíz kialakítása és eszközökkel történő felszerelése. A már elkészült tervrajzokkal rendelkező kétfülkés tanszervíz erre a célra kiválóan alkalmas lenne. Az épület a jelenlegi fizikai állapotában még igényel némi átalakítást, fejlesztést, de ezen munkafolyamatok végeztével a fejlesztés 5 éves periódusában mindenképp indokolt azt felszerelni a modern kor követelményeinek megfelelő eszközparkkal is. Az itt végezhető gyakorlati munkafolyamatok a fejlesztés által illeszkedhetnek az aktuális elméleti tananyaghoz, továbbá az épület így minden szempontból megfelelne a munkavégzés biztonságos megvalósításához is. A szervízfolyamatok gyakorlati oktatása több csoportban is működhet egy időben, ezzel az oktatás hatékonyan megvalósulhat, és rengeteg idő, erőforrás spórolható meg, melyeket a diákok fejlődésére fordíthatnánk. Az oktatás hatékonyságát az is növelné, hogy diákjaink a legmodernebb eszközökkel lennének ellátva, így naprakész gyakorlati tudást szerezhetnének a tanszervízben. A két fülkés kialakításnak és a speciális felszerelésnek köszönhetően a Karosszerialakatos képzés gyakorlati végzése is megvalósulhat itt, mivel az egyik fülkében a szükséges eszközökkel a karosszéria-megmunkálási, ápolási, korrózióvédelmi és festési-polírozási folyamatokat egyaránt oktathatjuk, ezáltal új szak indítására is lehetőség nyílik. A tanszervíz alkalmas lenne még a Hegesztő; Mezőgazdasági gépésztechnikus, valamint a Gépi- és CNC-forgácsoló képzések részfolyamatainak gyakorlati oktatására is.

Egán Ede Szakképzési Centrum Beregszászi képzési központ

Az Egán Ede Szakképzési Centrum Beregszászi képzéséhez a fejlesztési tervben egy-egy nélkülözhetetlen tankonyhát és tankórházi szobát szeretnénk felszerelni.

A tankonyha elengedhetetlen a szakács és cukrász szakos hallgatók számára. A kerettanterv alapján a diákoknak az oktatás során az órák közel 50%-át gyakorlati foglalkozással kell tölteniük, melyre megfelelő hely a tankonyha. Itt elvégezhetik és megtanulhatják a különböző konyhai munkafolyamatok műveleteit, elsajátíthatják a konyhaművészet rejtelmeit. Fontos, hogy a diákok helyben tudják megismerni a konyhai berendezéseket és gépeket, valamint használni is tudják azokat. A tanulók az ágazati alapoktatás során betekintést nyernek a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységeibe. Megkülönböztetik, felhasználásra alkalmassá teszik, előkészítik a termékkészítéshez a nyersanyagokat. Ki kell, hogy tudják majd választani a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket. A szakácsok az ételkészítés során a tankonyhában megtanulnak főzni, párolni, pirítani, grillezni, sütni zárt térben és bő zsiradékban. Elengedhetetlen, hogy a későbbi munkatevékenységük során be tudják tartani a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat. A cukrászati termékkészítés során tésztákat kell gyúrniuk, cukrászhabot kell készíteniük, meg kell tanulniuk a nyújtás fortélyait. Tudniuk kell nyomózsákkal cukrásztermékeket alakítani, majd azt megsütni, betölteni és díszíteni. A kialakítani kívánt tankonyhában helyet kaphatnának a Szakgimnázium Turizmus szakos hallgatóinak gyakorlati foglalkozásai is.

Az Ápoló képzés során a diákok számára nélkülözhetetlen egy tankórházi szoba (szimulációs szoba) kialakítása. A képzés során a tanulók számára rendkívül sok gyakorlat van előírva, melyet tankórházi szobában kell tölteniük. Az ápolóknak fontos ismerniük a kórházi szoba berendezését és annak használatát, a sürgősségi táskát/kocsit BLS és PBLS végzéséhez felszerelve, az oktató félautomata defibrillátort, az egyszerű légút-biztosításhoz használt eszközöket (lélegeztető ballon, maszk, csecsemő-kisgyermek-felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítási fantom vagy mellény stb.) A beszerezni kívánt bábuk segítségével az ápoló-tanulók megtanulhatják a szakszerű újraélesztés folyamatát, a beteggondozási és ápolási ismereteket. A megvásárolni kívánt eszközök segítségével kiválóan megtanulhatják a traumatológiai eljárásokat, valamint a rehabilitáció során végezendő terápiákat is. A tankórházi szoba kialakítása nagyban megkönnyítené az oktatók és a tanulók munkáját, mivel helyben tudnánk megtartani a gyakorlati foglalkozásokat. A rehabilitációs és ápolási-gondozási eszközöket a Szakgimnázium szociális munka szakos tanulói is kiválóan tudnák használni a gyakorlataik során.

IV. A KMF intézményfejlesztési tervei és feladatai a belső minőségbiztosítás terén

Mint minden felsőoktatási intézmény, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola intézményfejlesztési tervének és belső minőségbiztosítási koncepciójának megvalósítása is három, egymással összefüggésben lévő alaptényező függvénye:

- a fejlesztési szakirányoknak megfelelő képzettséggel és felkészültséggel rendelkező személyi állomány megléte;
- a képzések tárgyi, módszertani feltételeinek megteremtése, folyamatos frissítése és fejlesztése, korszerűsítése;
- az intézmény működésének hosszú távú biztosítása, a folyamatos kiegyensúlyozott fenntarthatóság.

Az átfogó fejlesztési stratégia kidolgozása során alapvetésként kezeltük az alábbiakat is:

- a) A KMF mint felsőoktatási intézmény elsődleges felelősséggel tartozik szolgáltatásai minőségéért és a minőség biztosításáért.
- b) A KMF belső minőségbiztosítási rendszerének reagálnia kell a felsőoktatási rendszerek, intézmények, képzési programok, az oktatók és a hallgatók sokszínűségére, figyelembe kell vennie a hallgatók, a többi érintett és a társadalom igényeit és elvárásait.
- c) A jó belső minőségbiztosítási rendszer nemcsak a képzés és más szolgáltatások színvonalát biztosítja, hanem hozzájárul a szervezeti és vállalati kultúra fejlődéséhez is.

Az alábbiak összeállítása során ezeket a faktorokat vettük figyelembe. Emellett abból indultunk ki, hogy a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola sajátos küldetéssel rendelkező felsőoktatási intézmény Ukrajnában, amelynek célja magas színvonalú, hallgató-centrikus, a kárpátaljai magyar közösség igényeihez és lehetőségeihez a lehető leginkább igazodó, (főként) magyar nyelvű képzési lehetőségek biztosítása.

Oktatási fejlesztések

A) A felsőoktatás szintjén

A képzési kínálat fejlesztése, bővítése

Akkreditáció

Elsődleges feladat a 2021–2025 között lejáró akkreditációk megújítása:

- a) A 2020–2021-es tanévben: tanító (mesterképzés), angol filológia (mesterképzés) szakon.
- b) A 2021–2022-es tanévben a matematika mesterképzési szakon.
- c) A 2023–2024-es tanévben az alapképzésben a kémia és a turizmus szakon, a mesterképzésben a biológia, a történelem és régészet, illetőleg a magyar és az ukrán szakon.
- d) A 2024–2025-ös tanévben a számvitel és adóügy szakon az alapképzésben.
- e) A 2020–2021-es tanév végén az alap- és mesterképzések, képzési programok abszolút többsége akkreditált. A következő 5 éves periódusban kezdeményezni kell az intézményi akkreditációt, mégpedig a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnál (MAB). A nemzetközi akkreditáció képet ad a főiskola minőségbiztosítási politikájáról, helyzetéről, és a nemzetközi akkreditációra való felkészülés hozzájárul a főiskola szakmai pozícióinak erősítéséhez. Ez az intézményfejlesztési terv és minőségbiztosítási koncepció többek között azokat a fejlesztéseket és feladatokat foglalja össze, amelyek megteremtik a szakmai-infrastrukturális hátteret ahhoz, hogy az intézményi akkreditáció sikeres legyen. Az akkreditációra való felkészülés a tanszékek, illetve a Belső Oktatási Minőségellenőrzési és Minőségbiztosítási Osztály feladata és felelőssége, együttműködésben a szakfelelősökkel (гарант освітньої програми) és a szakcsoportokkal (група забезпечення),

valamint a főiskola egyéb érintett egységeivel. A nemzetközi akkreditáció akkor is jelentős szakmai előrelépést jelenthet a főiskola számára, ha eredményét az ukrán oktatási kormányzat nem ismeri el. A MAB által lefolytatott minőség-ellenőrzés ugyanis feltárhatja a(z esetleges) gyenge pontokat, kijelölheti a további szakmai fejlesztések irányát és hozzásegíthet egy, az ESG-rendszerre épülő, működő belső minőségbiztosítási rendszer kialakításához és hatékony működtetéséhez.

g) Az akkreditáció mellett kiemelt figyelmet kell fordítani azoknak a feltételeknek és követelményeknek a biztosítására, amelyek a képzés fenntartásához, a képzési engedélyek (licenziók) megtartásához elengedhetetlenül szükségesek. Ukrajna Kormányának 2015. december 12-én №1187. számmal kiadott rendelete hagyta jóvá a *Лицензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти* című dokumentumot, amely felsorolja ezeket a feltételeket. Az intézmény egységeinek folyamatosan szem előtt kell tartaniuk ezeknek a szempontoknak és feltételeknek az érvényesülését.

Szakindítások

Az alap- és mesterképzésben ki kell teljesíteni a KMF-en már akkreditált képzéseket. A következő 5 éves periódusban – a szakindítási feltételek teljesülése esetén – mesterképzéseket célszerű indítanunk:

- a) A Földtudományi és Turizmus Tanszéken: földrajz, illetőleg turizmus szakon.
- b) A Biológia és Kémia Tanszéken: a kémia (tanári vagy kémikus) szakon (tekintettel a kémia tanári alapképzés alacsony hallgatói létszámaira, előtte mindenképpen alaposan meg kell vizsgálni, érdemes-e és szükséges-e mesterképzés indítása ezen a szakon).
- c) A Pedagógia és Pszichológia Tanszéken: óvodapedagógia, illetve oktatási intézmény-vezetői szakon.
- d) A Könyvvitel és Auditálás Tanszéken: számvitel és adóügy szakon (vagy az illetékes tanszék döntése alapján esetleg más gazdasági szakon).

A fenti szakindítások között prioritást élvez a földrajz szak, mint a KMF egyik legrégebbi szakjainak egyike. Földrajz szakos képzés már a Nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Beregszászi Speciális képzésében is működött, és amikor a Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola 1996-ban megkapta a működési engedélyt, az első Ukrajnában elismert szakok között is szerepelt a földrajz szakos képzés.

A turizmus mesterképzés engedélyeztetésének fő indoka az, hogy Kárpátalja régió fejlesztési tervében kiemelt helyet foglal el a turizmus fejlesztése, az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Program támogatáspolitikájában is kiemelt helyen szerepelnek a turisztikai célú támogatások, a Földtudományi és Turizmus Tanszék oktatói közül többen is rendelkeznek turisztikai érdekeltségekkel, ami feltételezi a képzett szakemberek iránti igény növekedését.

A gazdaságfejlesztési tervek megkövetelik a képzett szakemberek létét, az indítandó mesterképzés ezt alapozhatja meg. A gazdasági mesterképzés elindítása azért is célszerű, mert így létrejön a teljes képzési struktúra: a szakgimnázium és az alapképzés szintjén már folyik ilyen jellegű képzés az intézményben, a mesterképzés ezt teheti teljessé.

A decentralizáció és a 2017-es oktatási kerettörvény rendelkezései miatt átalakuló közoktatási rendszerben egyre nagyobb szükség lesz olyan óvodavezetőkre, iskolaigazgatókra, akik a modern kor kihívásainak megfelelően menedzselik az oktatási intézményeket. Mivel terveink között több óvoda és iskola alapítása is szerepel, az oktatási intézményvezető mesterképzés (mely valamilyen pedagógus diplomára épülhet) felkészült intézményvezetőket biztosíthat számunkra.

Az alapképzés (BA/BSc) szintjén meg kell vizsgálni az informatikus, illetve az informatika tanári szak indításának lehetőségeit.

A biológia, földrajz, kémia szakos képzés mellé a környezetvédelem, mint második szak szakosodást tervezünk, majd önálló szakként akkreditálhatjuk, illetve a természettudományi tárgyak tanára szak elindítását. A nyelvi szakok (magyar, angol és ukrán) esetében a pedagógusképzés mellett a

képzéseket célszerű volna kombinálni, például magyar–angol, magyar–ukrán, angol–ukrán tolmács/fordító. Célszerűnek tartjuk, hogy az ukrán nyelv és irodalom mellé második nyelvként választható legyen a lengyel, orosz és/vagy szlovák. A magyar nyelv és irodalom mellé hasonló konstrukcióban a német, finn, észt és/vagy orosz nyelvet; az angol mellé a holland, német és/vagy orosz nyelvek oktatását tervezzük. Ehhez anyanyelvi lektorok alkalmazására lesz szükségünk.

Az alapképzés (BA/BSc) szintjén meg kell vizsgálni a német nyelv és irodalom (tanári) szak indításának lehetőségeit. A gazdasági folyamatokat figyelembe véve célszerű megfontolni a Pénzügyek, bank és biztosítás alapképzés elindítását is.

A már meglévő alapképzések mellett meg kell vizsgálni a másoddiplomás képzések elindításának lehetőségeit az alábbi szakokon:

- ének-zene tanári,
- rajz- és vizuális nevelés tanár,
- testnevelés tanári,
- magyar népi kultúra,
- térségfejlesztés,
- színész,
- médiaképzés.

Arra nincs reális esély és lehetőség, hogy minden szakon magyar nyelvű képzéseket indítsunk Kárpátalján az alap- és mesterképzések szintjén. Magyarországi egyetemekkel együttműködésben azonban ki kell használnunk a már hosszú évek óta jól működő kihelyezett képzések gyakorlatát, melyek lehetővé teszik a felsőoktatásban magyarul és a szülőföldön tanulható szakok számának fokozatos bővítését.

Az elkövetkezendő 5 éves periódusban szükséges annak (újbóli) megvizsgálása is, milyen jogszabályi és egyéb feltételei vannak közös képzések elindításának (magyarországi vagy más kárpát-medencei egyetemekkel) és a közös vagy kettős diplomák kiadásának. A kettős/közös diplomák rendszerének elindítása révén (ami azt jelenti, hogy a KMF hallgatói a hazai képzés mellett, azzal egyidejűleg egy másik egyetemen is végzettséget és képesítést szereznek) megerősödhetnek a hazai képzések, értékesebbé válhatnak a főiskolán kiadott diplomák, és a két diploma a végzősök elhelyezkedési, munkaerő-piaci esélyeit is javíthatja. A „dual/double degree” kialakítása stratégiai feladat a következő időszakban az intézmény vezetése számára.

B) A szakgimnázium szintjén

A Szakgimnázium szintjén a 2020/2021-es tanévben kerül sor az óvodapedagógia, a számvitel és adóügy, a szociális munka és turizmus szakon az akkreditációra, a 2022–2023-as tanévben az alkalmazott matematika szak akkreditálása esedékes.

A 2020–2021-es tanév során engedélyeztetni kell a tanító szak elindítását. Ezzel az elemi iskolai tanító szakon a legalsó szinttől (szakgimnázium) az alapképzésen át egészen a mesterképzésig teljessé válik az egész oktatási struktúra szempontjából kulcsfontosságú tanítóképzés.

C) A szakképzés szintjén

A régió gazdaságának elemzése alapján látható, hogy a kis- és középvállalkozások, ezek között pedig a szolgáltató szféra fejlesztésére van elsősorban szükség, ám ehhez bővíteni kell a szakképzés rendszerét, számos szakképzés elindításával (a manikűröstől a fodrászig, a hegesztőtől a gépjárműszerelőig). Az Egán Ede Szakképzési Centrum nagydobronyi, beregszászi és tiszapéterfalvai központjában – szoros együttműködésben a magyarországi partnerintézményekkel – folyamatosan igazodni kell a piaci igényekhez, és a lehetőségek és igények szerint új képzési programokat kell indítani, a már működő képzések megtartása és fejlesztése mellett. A már meglévő három szakképzési központ mellé középtávon célszerű egy újabb létesítése, Visk központtal. Figyelembe véve a COVID-19 következtében kialakult helyzetet, azon szakokat, melyeknél megvannak ehhez a tárgyi/technikai és

személyi feltételek, engedélyeztetni kell az ukrán követelményeknek megfelelően az általános iskolára épülő (9. osztály utáni) szakképzésként.

D) Intézményalapítások a közoktatás és művészeti oktatás területén

Az új ukrainai oktatási kerettörvény² 7. cikke, illetőleg az államnyelvi törvény³ 25. cikke, valamint az általános középfokú oktatásról szóló törvény⁴ 21. cikke a kisebbségek nyelvén – így a magyarul – folyó oktatást az állami és kommunális (önkormányzati) iskolákban az alsó tagozat (az elemi iskolai 1–4. osztály) szintjére szorítja vissza, az 5. osztálytól kezdve pedig fokozatosan egyre több tantárgy államnyelven való oktatását írja elő. Mivel az ukrán állam máig nem biztosítja a megfelelő feltételeket az ukrán mint államnyelv magas szintű oktatásához, ez a törvényi rendelkezés – amellet, hogy jogsértő – hátrányos helyzetbe hozza a magyar anyanyelvű ukrán állampolgárokat. Mivel az általános középfokú oktatásról szóló törvény említett cikke a magán (nem állami) iskolákban engedélyezi a kisebbségek nyelvén folyó oktatást a felső osztályokban is, célszerű a kárpátaljai magyar iskolahálózat magán (nem állami) intézményi körének bővítése, s ezzel a magyar nyelvű közoktatás folyamatosságának fenntartása az általános iskola felső tagozatán, illetve a középiskolai szinten.

A fentiekből kiindulva, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, mint alapító 2020-ban létrehozta a Frangepán Katalin Oktatási-Nevelési Központot, amely több helyszínen, fokozatos intézményfejlesztéssel és építkezéssel, az óvodától az érettségiig biztosít magyar nyelvű képzést a kárpátaljai magyar fiatalok számára. Az intézmény alapítása nemcsak a magyar nyelvű közoktatás teljes spektrumának fenntartása érdekében történt: az egy központhoz tartozó óvodák és iskolák gyakorló óvodaként és iskolaként szolgálnak a főiskolán folyó pedagógusképzések számára, továbbá olyan szórványtelepüléseken is biztosítják a magyar nyelvű oktatás lehetőségét, ahol erre már hosszú évtizedek óta nem, vagy csak korlátozottan van lehetőség. A közoktatási intézményben tanuló fiatalok a szakgimnázium és a főiskola számára biztosíthatják az utánpótlást.

A központi kormányzat oktatáspolitikai és nyelvpolitikai döntéseinek következtében a fejlett és kiterjedt magyar nyelvű általános és középiskolai oktatási rendszer és intézményhálózat veszélyben van. A 2017-es oktatási kerettörvény, illetve a 2020-ban elfogadott, az általános középfokú oktatásról szóló törvény csupán a magán (nem állami) iskolákban teszi lehetővé a magyar nyelvű képzés fenntartását (amint arra fentebb utaltunk, 2023-tól az állami és önkormányzati iskolákban az 5. osztálytól kezdve évről évre fokozatosan növelni kell az államnyelven oktatott tantárgyak arányát, és megszűnik a magyar nyelvű iskolák intézményi önállósága is). Az állami nyelv- és oktatáspolitikai hatásainak mérséklése érdekében, illetőleg a főiskola hallgatói utánpótlásbázisának fenntartása céljából (és mindemellett a magyar nyelv és a magyar identitás hosszú távú fenntartásáért és továbbörökítéséért) a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolának (szoros együttműködésben a KMKSZ-szel, a KMPSZ-szel) minden bizonnyal a nem állami általános és középiskolai oktatási intézmények alapítása és fenntartása, működtetése területén is feladatokat kell vállalnia. Ez nemcsak a főiskola érdeke, hanem a kárpátaljai magyar nemzeti kisebbség fennmaradásának is fontos összetevője. Az is lényeges szempont továbbá, hogy nem állami magyar tannyelvű általános- és középiskolai képzések indítása révén megoldható lehet a saját, az állami rendszertől számos tekintetben független, magas színvonalú képzést folytató gyakorlóiskolák biztosítása is.

A teljes körű, minőségi, magyar nyelvű középiskolai hálózat megőrzése és a hozzáférés biztosítása érdekében 3 központi, nagy líceum létrehozására lenne szükség: Ungváron, Beregszászban és Nagyszőlősen. Ezen intézményekben a régióból középiskolában tanulni szándékozók a felső tagozatban több szakirányból válogathatnának képességeiknek és tehetségüknek megfelelően: nyelvi, természettudományi (kémia–biológia–földrajz), történelem- és társadalomtudományi, matematika–informatika–fizika tagozatok közül. Az intézmények rendelkeznének felszerelt szaktantermekkel, valamint olyan szaktárgyi programmal, ahol a magyar nyelvű képzés és tanulás mellett a választott 2-3 kötelező érettségi tárgyból az ukrán szaknyelvet is képesek elsajátítani a diákok. Azért, hogy

---

² Закон України «Про освіту» (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

³ Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>

⁴ Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>

továbbtanuláskor ne sérüljenek esélyeik se az ukrán, se a magyarországi felsőoktatás választása esetén, ezen intézményeknek magyarországi akkreditációval is kellene rendelkezniük, továbbá meg kell oldani az emelt szintű érettségi lehetőségét házon belül, vagy legalább Kárpátalja területén (például a konzulátusokon). Mindez fontos a minőségbiztosítás szempontjából. A minőség folyamatos fenntartása érdekében fontos lenne, hogy az intézmény szakmai vezetése és a program kidolgozása anyaországi neves szakemberek bevonásával történne, akik a megvalósításban is részt vennének (pl. szerzetesek, apácák). Az intézményt jogilag a főiskola alapíthatná, mint gyakorló gimnáziumokat (erre van precedens és bejáratott mechanizmus), majd önálló jogi személyként működhetnek a főiskola, mint fenntartó felügyelete mellett. Mindegyik intézmény munkáját jogász segítené, hogy az ukrainai és a külföldi akkreditációt megvalósíthassák.

Az intézmények felszereltségének nagyon modernnek kell lennie, hogy vonzó legyen a magyar középiskola, és mindenki ott kívánjon tanulni. Magániskolaként tandíjas legyen a képzés, hogy minden érintett tudja, milyen nagy értéke van a tanulásnak, de a tehetséges gyerekek számára tandíjmentes helyeket kell biztosítani, és tanulmányi teljesítmény alapján is biztosítani célszerű a tandíjmentességet, esetleg ösztöndíjat adni a legjobbaknak és a hátrányos helyzetűeknek. A felvételt nyert gyerekek szüleivel szerződést kell kötni, melyben rögzítik, hogy vállalják: amennyiben gyermekük nem ér el bizonyos tanulmányi átlagot, más intézménybe viszik át. A megüresedett helyekre pályázati úton pótfelvételt lehet hirdetni, ezzel lehetőséget biztosítva azok számára, akik önhibájukon kívül kimaradtak a képzésből az induláskor. A képzést célszerű az elemi iskola után indítani, tehát egy klasszikus nyolcosztályos gimnáziumra lenne szükség, de az ukrán tanrend szerint a 7. osztálytól indítani a szakosodást, úgy, hogy a szakiránynak megfelelően ismét felvételt hirdetnek, és a korábban felvettek is részt vesznek ebben az eljárásban a 6. osztály után. A beiskolázási számokat úgy kell alakítani, hogy a 6. osztály után lehetőség nyíljon a felvételre azon gyerekeknek, akik objektív okok miatt (a szülők nem küldték a 4. osztály után, kicsinek találták a kollégiumi élethez, nem volt elég információjuk az iskoláról stb.) lemaradtak az indulásnál. A 9. osztály után ismét bővíteni lehet a keretszámot, ahol immár a tagozatok szakirányának megfelelően jelentkezhetnek felvételi alapján azok, akikben az elhatározás ekkorra érett be. Az osztályokat 25 fős létszámmal célszerű indítani, majd bővíteni 30 főre, 3-4 párhuzamos osztályban gondolkodva. Ungváron és Beregszászban 3-4 párhuzamos osztállyal kezdeni, amit a 10–12. évfolyamon bővíteni akár 6-ra, hogy minden szakirány elérhető legyen, és ezeken a szaktárgyakat emelt óraszámban elsajátíthassák és felkészülhessenek a kétirányú érettségi kihívásaira. Ezt a képzést csak egész napos (ez nem a napközit jelenti) oktatás keretén belül lehetne megvalósítani, ahol a tantárgyak oktatása nem csak a délelőtti időszakra esne, így szükséges a mindenki számára elérhető kollégiumi férőhely és a relaxálási/rekreációs feltételek biztosítása: tornaterem, edzőterem, uszoda, táncterem stb.

Nemcsak a gyerekeket kell felvételiztetni a minőség biztosításához, hanem a pedagógusokat is pályáztatni kell, gondoskodva arról, hogy 1-3-5 éves munkaszerződéssel alkalmazzák őket, a továbbképzés és szakmai fejlődés folyamatos követelményének rögzítésével. Amennyiben nem lesznek jól felkészült és jól oktató pedagógusok, ezek az iskolák nem tudnak magas színvonalú képzést nyújtani. A kérdést nem szabad az oktatás nyelvének problémájára redukálni: nemcsak magyar nyelvű, hanem egyben magas színvonalú képzést nyújtó intézményeket kell létrehozni és működtetni. Ehhez szükség van a tanárok szakmai szempontok szerinti pályáztatására, a pedagógusok megfelelő motiválásának (bérezésének) biztosítására, egyfajta tanári életpályamodell kidolgozására, no és persze a pedagógusok folyamatos szakmai továbbképzési lehetőségeinek megteremtésére is.

A három tehetséggondozó líceum kialakítását 3 ütemben célszerű megvalósítani. Az első ütemben felépíteni az épületeket Ungváron és Beregszászban, mely városokban már megtörténtek az előkészítési munkálatok, a tervezés egyes elemei a Bázisiskola Program keretén belül. A második ütemben ezt a két intézményt engedélyeztetni és beindítani, megépíteni a nagyszülősit.

A közvetlenül a gimnáziumok, közvetve a főiskola beiskolázási/merítési bázisának és a minőség fenntartásának növelése érdekében további kiegészítő programokra lenne szükség.

Azokon a szinteken, ahol az állam vállalta az anyanyelvű oktatás lehetőségét (óvoda, elemi iskola), ott a magyar településeken az infrastruktúrát, a módszertani ellátottságot, a tanárok szakmai felkészítését kellene támogatni. A minőségi oktatás érdekében ezekben az intézményekben, de főleg az elemi

osztályokban célszerű a magyarországi tankönyveket, munkafüzeteket használni magyarból és matematikából, a felső tagozatban a magyar nyelv és irodalom programhoz igazodva szintén a magyarországi tankönyveket, tantervet (ezt kell kiegészíteni a speciális helyi ismeretanyagot tartalmazó oktatási segédanyagokkal, munkafüzetekkel, tanári kézikönyvekkel). Ezt engedélyeztetni kell az ukrán oktatási minisztériumban. A KMPSZ az 1–4. osztályra már megkapta az engedélyt, és az EMMI biztosítja a könyveket, ám gondot okoz a hivatalos beszállítás és a felső tagozat engedélyeztetése, mert költséges és nagyon bürokratikus folyamat.

Ahol nincs magyar nyelvű óvodai vagy elemi iskolai képzés, de igény lenne rá, ott célszerű magánintézményekként létrehozni az óvodai előkészítőt és az elemi iskolákat, hogy minél nagyobb legyen a magyar beiskolázás merítési köre.

A magyar nyelvű oktatás bővítésére vagy beindítására a jelenleg működő hálózat megtartása mellett még 30 településen lenne igény, amit nem egyszerre, hanem három ütemben kellene megvalósítani.

Először azokon a településeken, ahol még jelentős a magyar lakosság száma, vannak csírái az anyanyelvű képzésnek, például működik magyar óvoda, vagy tanulják a magyart idegen nyelvként, majd ott, ahol már megérett az igény a képzésre, például működik vasárnapi iskola, magyar nyelvtanfolyam. Végül, azokon a helyeken, ahol már túl vannak a nyelvváltáson, de lenne ez irányú igény és kezdeményező csoport.

A KMPSZ felmérése szerint a következő helyekről mutatkozik igény: Nagyberezna, Perecseny, Csontos, Alsóverecke, Volóc, Ökörmező, Szerednye, Nagybakos, Remete, Ilosva, Dolha, Bilke, Rahó, Kőrösmező, Gyertyánliget, Terebesfejérpatak, Taracköz, Bustyaháza, Nagybocksó, Tekeháza, Szászfalu, Királyháza, Csepe, Feketeadó, Fancsika, Mátyfalva, Gödényháza, Minaj, Komlós, Alsókerepec, Onokóc, Beregkövesd.

A felsorolt települések egyik csoportját azon települések képezik, ahol magyar gyökerű, de már nyelvet váltott lakosság él, akik kitörési lehetőségként a magyar nyelvű oktatásban látják gyermekeik jövőjét. A másik csoportba sorolhatók azok a kistérségi központok, melyek lakossága ukrán, ahol a lakosság egy része túlélési stratégiaként szintén a magyar nyelv tanulásában látja a kitörési lehetőséget gyermekei számára. Ezekben a helyeken célszerű lenne magyar nyelvű magánóvodát és elemi iskolát létrehozni, mivel az állam a szülők kérésére sem hajlandó magyar nyelvű képzést nyitni, és mondvacsinált ürüggyel hátrítja a kezdeményezéseket.

Ezen települések magyar nyelvű iskolahálózatának kiépítését vállalta fel a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola által alapított P. Frangepán Katalin Gimnázium, melynek kihelyezett tagozatai működnek majd mindegyik településen. Az intézmény önálló jogi személy, egyelőre a főiskola költségvetésének keretén belül működik. Eddig elemi iskolát és óvodát nyitott és engedélyeztetett Nagybakosban és Szerednyén, óvodát pedig Terebesfejérpatakon és Nagybereznán. Az intézményrendszer infrastruktúrájának kiépítéséhez és a működtetésükhöz három ütemben anyagi támogatásra lenne szükség.

A főiskola pedagógiai fejlesztése szempontjából, annak érdekében, hogy a jó gyakorlatokat megvalósíthassuk, a saját módszereket kipróbálhassuk (például az ukrán vagy a magyar, mint második nyelv oktatása vonatkozásában, vagy az egész napos oktatás bevezetése érdekében), a gyakorlóléhelyek bővítése szempontjából Beregszászban egy-két többcsoportos óvodára és egy 3 párhuzamos osztályú elemi iskolára lenne szükség.

Az oktatás színvonalának és hatékonyságának növelése a felsőoktatásban (belső minőségbiztosítás)

Az oktatói-kutatói állomány

A felsőoktatási törvény 16. cikke alapján a felsőoktatási intézmények belső minőségbiztosítási szabályainak szerves és kötelező része az oktatás minőségének folyamatos monitoringja. Ennek értelmében a 2020–2021-es tanévtől kezdve:

a) 2020. szeptember 1-től létrehoztuk a főiskola Oktatási és Módszertani Tanácsát. A tanács az egyes tanszékek és képzési programok képviselőiből, illetve a szakfelelősökből áll, élén az osztályvezetővel. A tanács szorosan együttműködik a tanszékekkel és a főiskola vezetésével. Alapvető feladata a képzési programok kidolgozása, a képzési programok folyamatos (évente történő) felülvizsgálata, korrekciós javaslatok előkészítése, az órahálók (típusantervek: навчальний план) és az adott tanévre készülő órahálók előkészítése (робочий навчальний план), az egyes tantárgyak és gyakorlatok kreditértékének meghatározása (az oktatókkal, a munkáltatókkal és a hallgatók képviselőivel folytatott egyeztetés eredményei alapján). A Módszertani Tanácsban képviseltetniük kell magukat a főiskola Hallgatói Önkormányzatainak is.

b) Bevezetésre került az oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatott munkatársak azonos és összevethető szempontok alapján történő teljesítmény-értékelése. A minősítés révén összevethető adatok gyűjthetők az intézmény munkatársainak szakmai fejlődéséről, teljesítményéről, s ezek az adatok alapjául szolgálhatnak az oktatói-kutatói állomány minősítésének, értékelésének. A teljesítmény-értékelési adatlapot évente egy alkalommal minden főállású, legalább 12 hónapja az intézményben dolgozó oktató-kutató kötelezően kitölti elektronikusan. Az adatlapot tartalmazó fájlt az oktató az illetékes tanszékvezetőnek (közvetlen felettesének) küldi el, az összesítő lapot kinyomtatva és aláírva. Az illetékes vezető a beérkezett adatlapok alapján rövid írásos összefoglalót készít, amit a Módszertani Tanács vezetőjének nyújt be. A Módszertani Tanács vezetője évente egy alkalommal az intézmény oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatott munkatársainak teljesítmény-értékelési mutatói alapján összesítő jelentést készít, az eredményekről és tapasztalokról a Tudományos Tanács előtt beszámol. A teljesítmény-értékelés alapját képezi az oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatott munkatársak minősítésének, azt figyelembe veszik a főiskolai beosztások kialakítása, valamint a docensi és professzori előterjesztések során, illetve a főiskolai kitüntetések, elismerések odaítélésekor. Az első teljesítményértékelést a 2020–2021-es tanév első félévében kötelezően elvégeztük, ezután éves rendszerességgel megismételjük. Az oktatói-kutatói teljesítmény értékelésének szabályzatát a Módszertani Tanács dolgozza ki az intézmény vezetésével együttműködésben, és a Tudományos Tanács hagyja jóvá.

c) Minden oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatott munkatársnak a képzési időszak teljes időszaka alatt meg kell felelnie az oktatói-kutatói aktivitás követelményeinek (Наукова та професійна активність викладача).

d) A 2020/2021-es tanévtől – Ukrajna felsőoktatási törvényének előírása alapján – a rektor, a tanszékvezetők, valamint az oktatói-kutatói, illetve kutatói munkakörben foglalkoztatott munkatársak és a KMF között munkaszerződés jön létre. A szerződéseket maximum 5 éves időszakra kötik, de a szerződés időtartama függ attól, hogy az adott oktató hogyan teljesít a teljesítmény-értékelés adatai szerint, illetve mennyire felel meg az oktatói-kutatói aktivitás követelményeinek. A szerződések tartalmazzák a felek jogait és kötelezettségeit. A szerződésben rögzítésre kerülnek a munkavállalók szakmai fejlődésével, előrelépésével kapcsolatos követelmények is. A szerződésnek része az Ukrajna Kormánya által 2015. december 12-én №1187. számmal kiadott rendeletben felsorolt szakmai követelmények (Наукова та професійна активність викладача) kötelező teljesítése is.

e) A 2020/2021-es tanév során létrehoztuk a főiskola tudományos titkára munkakört és beosztást. A főiskola tudományos titkára (Учений секретар ЗУІ) lehetőség szerint egyben a Tudományos Tanács (Вчена рада) titkári feladatait is ellátja (Секретар Вченої ради). A főiskola tudományos titkárának fő feladatai: a Tudományos Tanács (magyarországi terminológiával: szenátus) munkájának koordinálása; a főiskola oktató-kutató munkatársai szakmai (oktatói és tudományos) előmenetelének támogatása (підвищення кваліфікації, стажування); az oktatók-kutatók körében a fokozatszerzés, illetőleg a docensi és a professzori címek megszerzésének, valamint a habilitáció elindításának szakmai-módszertani ösztönzése és támogatása (módszertani segítség a tanszékeknek és a jelölteknek a dokumentumcsomagok összeállításában, a kijevi hatóságokkal való kapcsolattartás és együttműködés, a dokumentumok benyújtása Kijevben), valamint a folyamat ellenőrzése; a Tudományos Tanács üléseinek előkészítése stb.

f) A következő 5 éves periódusban minden tanszéken minden oktátónak részt kell vennie legalább egy alkalommal szakmai továbbképzésen és/vagy oktatói mobilitásban, összesen 6 kredit (180 óra)

értékben. Ez a követelmény minden oktatói-kutatói munkaszerződésbe is bekerül. Az oktatók továbbképzésének (підвищення кваліфікації, стажування) és mobilitásának szabályait és menetrendjét az illetékes rektorhelyettes dolgozza ki, a tanszékvezetőkkel együttműködésben. 2021. május 31-ig minden tanszék összefoglalót készít az illetékes rektorhelyettes és a Belső Oktatási Minőségellenőrzési és Minőségbiztosítási Osztály vezetője számára arról, hogy a tanszékhez tartozó oktatók mikor vettek részt legutóbb szakmai továbbképzésen és/vagy oktatói mobilitási programban. Ennek alapján az illetékes rektorhelyettes és a tanszékvezetők elkészítik a következő tanévre az oktatók-kutatók továbbképzésének, mobilitásának rendjét.

g) Növelni kell a tudományos fokozattal rendelkező főállású oktatók számát és arányát az intézményben. A tanszékvezetők és a kutatóközpontok vezetői az első oktatói-kutatói teljesítményértékelés alapján a 2020–2021-es tanév első félévének végéig írásos összefoglalót készítenek arról, hogy a tanszék tudományos fokozattal nem rendelkező főállású munkatársai hogy állnak a fokozatszerzés terén. A beszámolót a rektor, az elnök, az illetékes rektorhelyettesek, továbbá az Oktatási és Módszertani Tanács vezetője kapja meg. A beszámolók alapján az oktatási rektorhelyettes összefoglalót készít a Tudományos Tanács számára.

h) Növelni kell a tudományos címmel (docens, professzor), illetve habilitációval rendelkező főállású oktatók számát és arányát az intézményben. A tanszékvezetők az oktatói-kutatói teljesítményértékelés alapján 2021. február 1-ig írásos összefoglalót készítenek arról, hogy a tanszék tudományos fokozattal rendelkező főállású munkatársai közül hányan és kik dolgoznak docensi és professzori munkakörben, és közülük kik felelnek meg a docensi vagy professzori követelményeknek. A beszámolót az elnök, a rektor, az illetékes rektorhelyettesek, továbbá az Oktatási és Módszertani Tanács vezetője kapja meg. A beszámolók alapján az oktatási rektorhelyettes összefoglalót készít, melyben javaslatot tesz arra, mely oktatók esetében indítja el az illetékes tanszékkel együttműködésben a tudományos cím odaítélésének folyamatát. A 2020–2021-es tanév végéig az intézményben legalább 3-5 munkatárs docensi és/vagy professzori címének odaítélési eljárását el kell indítani.

i) Növelni kell a főállásban foglalkoztatott oktatók arányát.

j) Magas a tudományos fokozattal, és különösen a tudományos címmel rendelkező oktatók átlagéletkora. Új fokozatszerzésekkel, valamint a tudományos címmel rendelkező oktatók számának növelésével ez a mutató csökkenthető és csökkentendő.

k) Bevezettük az oktatói elégedettség kérdőíves mérését. A rövid, gyorsan (kb. 15 perc alatt) kitölthető digitális kérdőív célja, hogy az oktatók javaslatai, kezdeményezései, esetleg problémafelvetései közvetlenül eljuthassanak az intézmény vezetéséhez, s ezzel út nyílhat nemcsak a „top down”, hanem a „bottom up” kezdeményezések számára is. A hallgatói véleményezés eredményei alapul szolgálnak a képzési programok áttekintéséhez, az egyes egységek, osztályok működésének javításához stb.

A tanszékek

Jelenleg meglehetősen egyenlőtlenül oszlik meg az egy-egy tanszékhez kapcsolódó képzések, oktatók és hallgatók száma/aránya. Bizonyos tanszékeknél a tanszékhez tartozó képzések és hallgatók számához viszonyítva aránytalanul magas az adminisztratív munkakörben foglalkoztatott munkatársak száma, miközben más tanszékeknél annak ellenére alacsony az ilyen munkatársak száma, hogy a tanszékhez sok diák, sok oktató, illetve viszonylag sok képzési program tartozik (46. táblázat). Ha a táblázatban a kihelyezett képzések hallgatói létszámát is megjelenítjük – hiszen oktatóink egy része ezekben a képzésekben is oktat –, az egy tanszékhez kötődő hallgatói létszámok jelentősen emelkednek.

46. táblázat. Oktatók, hallgatók és képzések a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola alap- és mesterképzéseiben, tanszékenkénti bontásban (2020/2021-es tanév)

	Alapképzés és	Mesterképzés és	Összesen	Oktató	Adminisztratív státusz*	Hallgatók a tanszéken (nappali+levelező)
Földtudományi és Turizmus Tanszék	2	-	2	17	5	112
Biológia és Kémia Tanszék	2	1	3	22	6	86
Matematika és Informatika Tanszék	1	1	2	19	3	53
Pedagógia és Pszichológia Tanszék	2	1	3	31	5	217
Történelem és Társadalomtudományi Tanszék	1	1	2	19	3	62
Filológia Tanszék	3	3	6	45	5	331
Könyvvitel és Auditálás Tanszék	1	-	1	15	3	80
Összesen	12	7	19	168	30	941

* Tanszékvezető, tanszékvezető-helyettes, koordinátor, laboráns.

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Erősségek: kedvező az oktatók és hallgatók egymáshoz viszonyított arányszáma.

Gyengeségek: a tanszék oktatói létszámához mérten alacsony a tudományos fokozattal és címmel rendelkező oktatók aránya, sok oktató nem rendelkezik tudományos fokozattal. A fokozattal és címmel rendelkező oktatók nagyobb része, sajnos, nem kárpátaljai, és nem vesz részt aktívan az intézmény mindennapi életében.

Földtudományi és Turizmus Tanszék

Erősségek: a tudomány doktora fokozattal rendelkező oktatók nem nyugdíjkorúak; magas a tudományos fokozattal rendelkező oktatók száma és aránya; kedvező az oktató/hallgató arány.

Gyengeségek: alacsony a tudományos címmel rendelkező oktatók száma.

Biológia és Kémia Tanszék

Erősségek: magas a tudományos fokozattal rendelkező oktatók száma.

Gyengeségek: a tudomány doktora fokozattal rendelkezők körében magas a nyugdíjkorhatárt elért oktatók száma; alacsony az egy oktatóra jutó hallgatók száma (a kihelyezett képzésekkel együtt ez az arány sokat javul).

Történelem és Társadalomtudományi Tanszék

Erősségek: jó arányban vannak a tudományos fokozattal rendelkező oktatók a tanszék személyi állományán belül.

Gyengeségek: a tudomány doktorainak átlagéletkora magas; nagyon kevés a tudományos címmel rendelkező oktatók száma és aránya; alacsony az oktató/hallgató mutató.

Könyvvitel és Auditálás Tanszék

Erősségek: magas a tudományos fokozattal és címmel rendelkező oktatók száma; kedvező az oktatók és hallgatók aránya.

Gyengeségek: magas a tudományos fokozattal nem rendelkező (fiatal) oktatók száma.

Matematika és Informatika Tanszék

Erősségek: kedvező a tudományos fokozattal rendelkező oktatók száma.

Gyengeségek: a tudomány doktora fokozattal rendelkező oktatók életkora magas; alacsony a tudományos címmel rendelkező munkatársak száma; magas a fokozattal nem rendelkezők száma; alacsony az oktató/hallgató arányszám.

Filológia Tanszék

Erősségek: minden oktató főállású; 4 tudomány doktora és professzor is erősíti a tanszéket; az oktatók nagyobb részének van tudományos fokozata (26 oktátónak a 42-ből); kedvező az oktatók és hallgatók egymáshoz viszonyított aránya.

Gyengeségek: nagyon kevés oktató rendelkezik docensi, professzori címmel; a tudomány doktorainak és a professzoroknak fele külföldi állampolgár; nagyon magas a tudományos címmel rendelkezők átlagéletkora (nagyobb részük nyugdíjas, 70 év fölötti); az angol szakon mind az alap-, mind a mesterképzésben nehéz a követelményeknek megfelelő szakfelelősöket és szakbizottsági tagokat találni.

Az oktatás minőségének javítása: a hallgatókkal folytatott munka, hallgatócentrikusság

Az oktatók évente kötelező teljesítmény-értékelésének szerteágazó szempontrendszere a folyamatos fejlődésre és szakmai előmenetelre, valamint az oktatás minőségének javítására motiválja a főiskola munkatársait. Mindemellett további lépésekre is szükség van.

a) A 2021–2022-es tanévtől bevezetjük a hallgatók kötelező kompetenciamérését. A felsőoktatás új rendszerében a képzési programok kompetenciaalapúak. Éppen ezért rendszeresen mérni kell a hallgatók báziskompetenciáit (szövegértési és matematikai-logikai kompetenciák) belépéskor (az alapképzésben folytatott tanulmányok első félévében) és kilépéskor (az alapképzés utolsó félévében). A kompetenciamérés nem a lexikális vagy szakmai tudást és ismereteket méri és ellenőrzi, hanem a belépéskor felméri az intézménybe kerülő hallgatók kompetenciáit, a képzés végén pedig az intézmény hozzáadott pedagógiai értékét a báziskompetenciák fejlesztése terén. A bemeneti és kimeneti kompetenciamérés szakmai háttérét az Oktatási és Módszertani Tanács dolgozza ki a Puskás Tivadar Informatikai Központ, illetve a Filológia Tanszék, valamint a Matematika és Informatika Tanszék bevonásával. A mérés digitális (online) kérdőív formájában történik, az Oktatási és Módszertani Tanács felügyeletével. Az adatok számítógépes értékelését és elemzését az Oktatási és Módszertani Tanács a Pedagógia és Pszichológia, a Filológia, valamint a Matematika és Informatika Tanszékkel együttműködésben végzi el. A kompetenciamérést a 2021/2022-es tanévtől minden tanévben kötelezően el kell végezni. Az első mérés ideje a 2021–2022-es tanév első féléve (az alapképzésbe belépő hallgatók számára), illetve második féléve (az alapképzést befejező hallgatók esetében). Az Oktatási és Módszertani Tanács a kompetenciamérések eredményei alapján írásos beszámolót készít a Tudományos Tanács számára, és a mérések tapasztalatai alapján javaslatokat dolgoz ki a képzési programok és a tantárgyi követelmények felülvizsgálatára, módosítására.

b) A 2020–2021-es tanév II. félévétől kezdve bevezetjük a hallgatói elégedettség mérését, melynek részét képezi az oktatók hallgatói véleményezése, illetve a képzési programok értékelése, továbbá a főiskola szolgáltató egységeinek (könyvtár, kollégium, Tanulmányi Osztály, HÖK stb.) minősítése a hallgatók által. A nappali és levelező tagozatos hallgatók minden szemeszter szorgalmi időszakának végén (a vizsgaidőszakot közvetlenül megelőző időszakban) kitöltenek egy (digitális, online) kérdőívet, melyben megadott szempontok alapján értékelik néhány tantárgy (szakonként és évfolyamonként legalább 3-3, melyek közül 1 általános, 2 pedig kötelező szaktárgy) esetében az oktató munkáját (világosan megadta-e a tárgy követelményeit, megtartotta-e az órákat, megválaszolta-e a felmerülő kérdéseket stb.), illetve a tárgy módszertani ellátottságát (van-e tankönyv, jegyzet, digitális tananyag), tartalmát (mennyire találja a szak profiljába illőnek, hasznosíthatónak, érdekesnek stb. a tárgyat és annak anyagát), a tárgy oktatására fordított időt (keves, elegendő vagy sok volt a

kontaktóra, előadás, gyakorlati foglalkozás, önálló munka a tananyag elsajátításához) stb. A szolgáltató egységek esetében a szolgáltatás minőségét, a hallgatókkal való kapcsolattartást stb. értékeli a diákok (pl. elégedett-e a Tanulmányi Osztály vagy a könyvtár által nyújtott szolgáltatásokkal, a munkatársak viszonyulásával a hallgatókhoz, mennyire gyorsan bírálják el a kérelmeket, milyen gyors és egyszerű az ügyintézés, az igazolások kiállítása stb.) A mérés szempontjainak kidolgozása, illetve a mérés lebonyolítása – együttműködésben a Puskás Tivadar Informatikai Központtal – az Oktatási és Módszertani Tanács feladata. A hallgatói értékelések alapján az Oktatási és Módszertani Tanács beszámolót készít a Tudományos Tanács, az Oktatási Minőségellenőrzési és Minőségbiztosítási Osztály vezetője és a tanszékvezetők, egységvezetők számára, amely a mérés eredményeinek összesítése mellett tartalmazza a képzési programok és/vagy tantárgyi programok anyagának felülvizsgálatára vonatkozó javaslatokat, valamint az egyes oktatók munkájának értékelésével kapcsolatos esetleges problémákat. Az előkészítésbe és az elemzésbe be kell vonni a főiskola Hallgatói Önkormányzatait is.

c) A 2019–2020-as tanév második félévében a COVID-19 járvány következtében bevezetett távoktatás tapasztalatai alapján a jó gyakorlatokat tovább kell vinni. Ennek keretében a következő 5 tanév alatt fokozatosan minden tantárgynak ki kell dolgozni a digitális tananyagát. A levelező képzések számára már a 2020–2021-es tanévben, lehetőség szerint minél több tantárgy esetében el kell készíteni valamely erre alkalmas online felületen (pl. Google Classroom, Moodle stb.) a digitális tananyagcsomagot (a tantárgy teljesítésének követelményei, a tankönyv vagy jegyzet, esetleg az előadások anyaga, a gyakorlati feladatok, dolgozatok stb.) Mindemellett, minden tantárgyhoz el kell készíteni egy rövid tájékoztatói leírást (sillabuszt), s ezeket elérhetővé kell tenni a főiskola belső honlapján. A Puskás Tivadar Informatikai Központ – a tanszékekkel és az Oktatási és Módszertani Tanáccsal együttműködésben – kiválasztja a javasolt főiskolai online oktatási platformot, és javaslatot tesz ennek alkalmazására. Szükség esetén képzést szervez ennek használatáról az oktatók számára.

d) Intézményünkben az oktatók és hallgatók egymáshoz viszonyított aránya alacsony. Ez egyrészt kiváló lehetőséget teremt a hallgatókkal folytatott elmélyült oktatómunkához, az egyéni oktatási módszerek alkalmazásához, a tehetséggondozás és a felzárkóztató képzés hatékonyságának növeléséhez. Másrészt azonban jelentősen növeli a képzési költségeket és a bérkiadásokat. Törekedni kell az oktató/hallgató arány optimalizálására, a hallgatói létszám növelése révén. Ennek érdekében növelni kell a felvételi kampányra fordított energiákat.

e) Bár mind a szakgimnáziumban, mind az alap- és mesterképzésben fokozatosan emelkedtek a hallgatói létszámok az elmúlt néhány évben, erőteljesebbé kell tenni a felvételi kampányt, az intézmény és az itt folyó képzések marketingjét. A már hagyományos szórólapok, óriásplakátok, honlapon nyújtott tájékoztatás, rádió- és televíziós felhívások, valamint Facebook-kampány mellett nagyobb figyelmet kell fordítani a fiatalok által látogatottabb kommunikációs csatornákon (Twitter, Instagram, TikTok stb.) való jelenlétre. Ez a cél a főiskola Rákóczi Médiacentrumának bevonásával valósítható meg.

f) Az elmúlt öt tanév lemorzsolódási adatait elemezni kell, és meg kell vizsgálni, mi áll annak hátterében, hogy az alapképzésben fokozatosan emelkedik az intézményt elhagyó diákok száma. Azoknak a tanszéknek, ahol a nappali tagozaton a lemorzsolódó hallgatók aránya a nappalis hallgatói összlétszám 15 százalékát megközelíti vagy meghaladja, meg kell vizsgálniuk, hogy mi az oka az ilyen mértékű lemorzsolódásnak, és írásos beszámolót kell készíteniük 2021. szeptember 1-ig az oktatási ügyeket felügyelő rektorhelyettes számára. A tapasztalatok alapján lépéseket kell tenni a lemorzsolódási arányok csökkentése érdekében.

g) A hallgatói teljesítmény legfontosabb értékmérője, természetesen, a tanulmányi átlag. Ám az értelmiségi szerepvállaláshoz – különösképpen sajátos, kisebbségi helyzetben – a társadalmi aktivitás is hozzátartozik. Éppen ezért meg kell vizsgálni, hogyan tudjuk értékelni és elismerni a hallgatók társadalmi aktivitását, illetve a főiskola kulturális- és sportéletében való cselekvő részvételét. Az Oktatási és Módszertani Tanács – a Hallgatói Önkormányzatokkal együttműködésben – 2021. január 31-ig dolgozza ki annak kereteit, hogy milyen aktivitásokért (például: a főiskola képviselője tanulmányi vetélkedőkön, sportversenyeken, nem intézményi kulturális rendezvényeken stb.) milyen elismerést kaphatnak a hallgatók (oklevél, pluszpont a belső intézményi pályázatoknál, esetleg az ösztöndíjak összegének meghatározása során stb.). A javaslatot a főiskola vezetőségi értekezlete elé

kell betervezni megvitatásra. A végleges szempontrendszer (Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті) a főiskola Tudományos Tanácsa hagyja jóvá.

h) Átláthatóvá kell tenni a főiskola által kínált fakultatív tárgyra vonatkozó szabályokat. Pontosan meg kell határozni és szabályzatban rögzíteni, hogyan viszonyulnak ezek a tárgyak a szabadon választható tantárgyakhoz, érnek-e kreditet, beszámítanak-e a tanulmányi átlagba, milyen követelményeket kell teljesíteniük a fakultatív tárgyak vonatkozásában a hallgatóknak.

i) Az oktatási kérdésekkel kapcsolatos döntések előkészítésének és meghozatalának folyamatába jobban be kell vonni egyrészt az intézmény oktatóit, illetve a hallgatókat, hallgatói önkormányzatokat (például az Oktatási és Módszertani Tanács és a főiskolai szenátus révén). A hallgatók képviselőit be kell vonni a képzési követelményekkel kapcsolatos döntések előkészítésébe, illetve a képzési programok kidolgozásának és felülvizsgálatának folyamatába is.

Az oktatás minőségének javítása: egyéb fejlesztések

Amint a szakgimnázium elhelyezésének kérdése megoldódik (az egykori 2-es számú középiskola épületében), több helyhez jutnak az alap- és mesterképzések is. El kell érni, hogy minden tanszék rendelkezzen a tanszékhez rendelt nagy(obb) előadótermekkel, szemináriumi és gyakorlati szobákkal. Azokat a tantermeket, ahol nagyobb hallgatói létszámot (esetleg több szakot) érintő előadásokra kerül sor, fel kell szerelni állandóan kihelyezett lappal, projektorral. Egyelőre, sajnos, nincs megfelelő számú szaktanterem egy-egy tanszékhez, illetve képzéshez rendelve, ezen a szakgimnázium elköltözése után mindenképpen változtatni kell. Meg kell próbálni megteremteni a művészeti nevelés megfelelő tantermi és infrastrukturális feltételeit is.

Folyamatosan bővíteni és frissíteni kell az Apáczai Csere János Könyvtár könyvtáráját, beleértve a tankönyveket és jegyzeteket is. Erre és a szakmai folyóiratok előfizetésére lehetőség szerint pályázati forrásokat kell felkutatni.

Növelni kell a könyvtár látogatottságát. A könyvtárnak nem csupán a hagyományos szolgáltatásokat kell nyújtania (kölcsonzés és olvasóterem), hanem kulturális rendezvények (könyvbemutatók, író-olvasó találkozók, kiállítások, tematikus rendezvények stb.) szervezésével is szélesíteni kell a könyvtárba látogatók körét.

Az intézményi döntés-előkészítés és döntéshozatal mechanizmusainak átláthatóbbá és hatékonyabbá tétele érdekében 2021. március 1-ig ki kell dolgozni és a Tudományos Tanács (Szenátus) elé kell terjeszteni a főiskola működését érintő területek szabályzatait.

Kapcsolattartás a munkaerőpiac szereplőivel

A felsőoktatási képzés nem önmagában cél. A képzést elvégző hallgatóknak meg kell találniuk a helyüket a munkaerőpiacon. Az ukrajnai akkreditációs ügynökség 2019. augusztus 29-i 9. számú határozatával jóváhagyott akkreditációs szempontok egyik kiemelt része a végzősök potenciális munkaadóival (vagyis az érintett felekkel, ukrán terminológiával: *стейхолдери*) való szoros és közvetlen kapcsolattartás.

Az akkreditációs követelmények szerint a felsőoktatási intézménynek – a lehetőségek és az ésszerűség határai között – be kell vonnia a képzési programok kialakításába és rendszeres (évente történő) felülvizsgálatába, a képzési követelményekkel kapcsolatos döntések előkészítésébe nemcsak az érintett tanszékeket és a hallgatók képviselőit, hanem a munkaerőpiac szereplőit, azaz a végzett hallgatók jövődi munkáltatóit is, szorosabbra kell vonni a kapcsolatot a főiskola (mint oktatási szolgáltatásokat nyújtó intézmény) és a potenciális munkaadók (ún. stakeholderek) között. Éppen ezért ki kell alakítani azt a keretet és rendszert, amelyen keresztül az intézmény összes képzési programjának felelősei be tudják vonni a munkáltatói szférát az oktatási programok megvitatásába, és figyelembe vehetik a stakeholderek javaslatait, igényeit, szempontjait. Ennek a keretnek a kidolgozása az Oktatási és Módszertani Tanács feladata, szoros együttműködésben a tanszékekkel. Minden szak, képzési program esetében mielőbb meg kell találni azokat a piaci szereplőket, akikkel szoros együttműködés alakítható ki ezen a területen. Mivel a KMF-en folyó képzések jelentős része pedagógusképzés, célszerű a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (mint a magyar nyelvű oktatási

intézményhálózat szakmai és módszertani fejlesztését összefogó szervezet) partnerként való bevonása egy erről szóló együttműködési megállapodás alapján.

A képzők képzése

Az intézményben meg kell honosítani a belső továbbképzések rendszerét. A különböző tudományterületen tevékenykedő oktatóink, munkatársaink olyan tudással rendelkezhetnek, amely más tudományterületen oktató kollégáik, esetleg az adminisztratív munkatársak számára is hasznos lehet. A Felnőttképzési Központtal együttműködésben ki kell dolgozni és meg kell honosítani a „képzők képzése” rendszert. A 2021-es év során például a következő fő témakörökben célszerű elindítani a belső munkatársak saját munkatársak általi továbbképzését:

- a digitális (online) oktatás kihívásai és lehetőségei;
- a modern mérési és értékelési rendszerek és azok gyakorlati alkalmazása;
- az ESG (az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei) mint a belső minőségbiztosítás alapja;
- az ukrain licenziós (szakindítási) és akkreditációs követelmények szakmai feltételei és követelményei;
- hogyan habilitáljunk?
- miként szerezhetünk docensi és professzori címet?

Folytatni kell továbbá a munkatársak (lehetőség szerint továbbra is ingyenes) nyelvi képzését. Az eddig hagyományosan felkínált angol, orosz és ukrán nyelvtanfolyamok mellett célszerű magyar (mint idegen nyelv) képzések szervezése az intézményben munkát vállaló, de magyarul (magas szinten) nem beszélő munkatársak részére.

Az adatok szükségessége

A kellő alaposággal meghozott döntésekhez, a minőség biztosításához megbízható és rendszeres időközönként összegyűjtött adatokkal kell rendelkeznie az intézmény egységeinek és vezetésének (lásd az ESG 1.7 standardját). A 2020/2021-es tanév II. félévétől be kell vezetni a hallgatói adatok rendszeres, digitális gyűjtését és elemzését.

A belső minőségbiztosítási rendszer működtetése érdekében az alábbi adatok és információk alapvető fontosságúak a hallgatókról:

- jelentkezők és beiratkozók száma;
- a hallgatók összetétele (nem, kor, végzett iskola, lakhely);
- alapvető teljesítménymutatók a felvett nyert hallgatókról (pontszámok);
- a hallgatók teljesítménymutatói a vizsgaidőszakokban (Excel-táblázatban a hazai és ECTS skála szerint, tantárgyanként);
- a lemorzsolódási ráták szakonként, tagozatonként (a lehetséges okok feltárásával);
- a hallgatói mobilitás adatai;
- a végzetek karrierútja, életpályája.

Ezeket az adatokat a Tanulmányi és Karrierkövetési Osztálynak kell biztosítani minden felvételi időszak, illetve vizsgaidőszak végén, összefoglaló jelentés formájában. Szükség esetén az adatokhoz hozzáférést kell biztosítani az erre felhatalmazott egységeknek/személyeknek. Az adatgyűjtéshez és adatfeldolgozáshoz a Tanulmányi és Karrierkövetési Osztálynak 2021. január 1-től át kell állnia a hallgatói adatok digitális, elemezhető tárolására (pl. Excel alapú vizsgaeredmény-nyilvántartás).

Az adatokat meg kell jeleníteni a főiskola hivatalos honlapján. A honlap ugyanis hasznos információforrás az intézmény tevékenységéről a leendő és a jelenlegi hallgatók, továbbá a végzetek, a többi érintett, valamint a nyilvánosság számára is. Ennek érdekében a főiskola hivatalos honlapját összhangba kell hoznunk az ESG és a felsőoktatási törvény követelményeivel, hogy megfelelő nyilvános információkat nyújtsunk tevékenységünkről, képzési programjainkról, azok felvételi követelményeiről, az elvárt tanulási eredményekről, a megszerzhető képesítésekről, a tanítási, tanulási és értékelési eljárásokról, a sikerességi arányokról, valamint a hallgatóknak kínált tanulási lehetőségekről és a végzetek elhelyezkedéséről. A hallgatókra és a képzési programokra vonatkozó adatok mellett meg kell jeleníteni a honlapon az oktatók alapvető adatait is, továbbá nyilvánosan

elérhető módon közzé kell tenni az intézmény működését szabályozó ügyrendet (alapszabály, működési szabályzatok, alapdokumentumok).

Az előrelépés lehetőségei a tudomány és a K+F, valamint a kultúra területén

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán a kutatómunka fő színterei a tanszékek és a három kutatóközpont. A kutató- és oktatómunkához megfelelő szakmai, szakirodalmi háttérrel biztosít az Apáczai Csere János Könyvtár, amelynek könyvvállománya folyamatosan gyarapszik.

A könyvtárban ki kell alakítani egy digitális repozitóriumot, amely az intézmény belső intranetes hálózatán, regisztráció alapján érhető el. Ebben a repozitóriumban kell elhelyezni az intézmény oktatói-kutatói munkatársainak publikációit, disszertációit, illetőleg a hallgatók szakdolgozatait, diplomamunkáit. Az újonnan születő dolgozatok esetében a papír alapú dolgozatok begyűjtésével és őrzésével fokozatosan fel kell hagyni, a könyvtárnak ki kell dolgoznia az elektronikus tárolás feltételeit. A repozitórium egyik alapját képezi majd a plágiumellenőrzésnek. A hallgatók munkáiban sikerrel alkalmazott plágiumellenőrzést ki kell terjeszteni a főiskola által kiadott tudományos kötetek, tankönyvek, jegyzetek, folyóiratok anyagaira is. A főiskolai digitális repozitórium létrehozása révén bővíthetők a könyvtár szolgáltatásai, és könnyebbé válik az oktatók és kutatók tudományos kutatómunkája is. Az online is elérhető repozitórium anyagai révén javulhat a főiskolai oktatók-kutatók hivatkozási indexe is, mivel könnyebben elérhetővé válnak a munkatársak publikációi. A repozitórium létrehozása megkönnyíti a plágium kiszűrését, ezáltal a kutatói etika növelését is. Ki kell dolgozni nemcsak a plágium, hanem az önplágium feltárásának és tolerálásának kritériumait is.

Az intézmény tanszékeinek és kutatóközpontjainak nincs egységes, központi kutatási témája. A 2020/2021-es tanév első félévének végéig minden tanszéknek és kutatóintézetnek ki kell jelölnie egy vagy több saját központi kutatási irányt (kutatási témát), amit a munkatársak egyéni kutatási tervei egészítenek ki és árnyalnak. Olyan kutatási témákat és irányokat kell kijelölni, amelyek segítik az intézmény stratégiai céljainak elérését, illetve amelyek eredményei beilleszthetők, hasznosíthatók az oktatási folyamatban, beépíthetők a főiskolán oktatott tantárgyak programjaiba. Törekedni kell arra, hogy a tanszéki kutatómunkában minden oktató részt vállaljon, illetve támogatni kell a tehetséges hallgatók bevonását a kutatási programokba.

Törekedni kell arra, hogy a tanszékek és kutatóközpontok kutatási eredményei bekerüljenek az oktatási folyamatba, részeivé váljanak a képzési programokon belül oktatott tantárgyak tananyagának. Ehhez a hasznosuláshoz az szükséges, hogy az oktatók-kutatók több tankönyvet, jegyzetet, oktatási segédanyagot dolgozzanak ki. A Soós Kálmán ösztöndíjprogram jegyzetkiadási támogatásában részesült jegyzeteket meg kell jelentetni (nem feltétlenül nyomtatott kiadványként, hanem akár e-könyvként).

A jegyzett nemzetközi kötetekben és folyóiratokban megjelent publikációk előfeltételei a fokozatszerzésnek és a tudományos címek odaítélésének, magas pontszámokat érnek az egyetemi rangsorok összeállítása során, emellett az akkreditáció alkalmával is kötelezően figyelembe veszik az oktatók tudományos közleményeit. Ezért támogatni és motiválni kell, hogy oktatóink-kutatóink a Scopus és a WoS adatbázisokban indexelt kiadványokban jelentessenek meg publikációkat. Ennek érdekében az oktatók-kutatók teljesítmény-értékelési szempontjaiban kiemelten magas pontszámot kell rendelnünk az ilyen publikációk szerzőihez és társszerzőihez egyaránt. Emellett minden tanévnyitón oklevéllel (és például egy palack főiskolai borral) kell elismerni azt a 3-5 főiskolai oktatót, akik az elmúlt tanévben a legtöbb nemzetközileg (Scopus-ban és/vagy WoS-ban) jegyzett publikációt jelentették meg, illetve akik a legmagasabb pontszámot érték el az intézményi teljesítmény-értékelés során. Támogatni kell továbbá az ukrainai szakfolyóiratokban történő publikálást is. Az oktatók-kutatók publikációs minimum-követelményeit a munkaszerződésekben rögzíteni kell.

A hallgatók tudományos kutatómunkájának támogatása terén eddig is jelentős eredményeket értünk el. Tovább kell erősíteni a hallgatók bevonását a kutatási projektek megvalósításába. A hallgatók kutatási eredményeinek, publikációinak nyilvántartását meg kell szervezni, ehhez egy adatbázist (bibliográfia és repozitórium) kell kialakítani az Apáczai Csere János Könyvtár és a tanszékek közreműködésével.

A főiskola Kiadói Részlegének munkáját át kell szervezni és hatékonyabbá kell tenni. A 21. században nem lehet hónapokat várni egy-egy kiadvány elkészítésére. Meg kell határozni azt is, hogyan zajlik a főiskola oktatói által előkészített monográfiák, tanulmánykötetek, tankönyvek, jegyzetek, oktatási segédletek jóváhagyása, lektorálása, nyomdai előkészítése, majd kiadása. A Kiadói Részlegnek mielőbb valódi kiadói műhelyként kell működnie. Ehhez a Kiadói Részleg vezetője 2021. január 31-ig dolgozzon ki egy írásos előterjesztést a főiskola vezetése számára. A felsőoktatási tankönyvek, jegyzetek, oktatási segédletek készítése nemcsak az oktatói-kutatói követelményrendszer (*Наукова та професійна активність науково-педагогічних (наукових) працівників*) teljesítése miatt szükséges, hanem a főiskolán folyó kutatómunka így hasznosulhat a legközvetlenebb módon az oktatási folyamatban. El kell érni, hogy a főiskolai oktatók kizárólag szakmailag lektorált könyveket, oktatási anyagokat publikáljanak; nem lektorált kötetek, oktatási anyagok a Kiadói Részleg közreműködésével a 2020/2021-es tanévvel kezdődően nem jelenhetnek meg.

A minősített és lektorált szakfolyóiratokban való rendszeres publikálás az egyik olyan követelmény, amelynek az oktatói-kutatói munkakörben foglalkoztatott munkatársaknak meg kell felelniük (a *Наукова та професійна активність науково-педагогічних (наукових) працівників* című követelményrendszer 2. pontja). Amennyiben főiskolánkon működik/működnek majd ilyen folyóirat/ok, az/ok jelentősen megkönnyítik ennek a pontnak a teljesítését az intézmény munkatársai számára.

Ukrajnában folyamatban van a szakfolyóiratok ismételt bejegyzése, a folyóiratok minősítése, szakfolyóiratok listájának áttekintése. A főiskolán kiadott két tudományos évkönyvet mindenképpen át kell regisztrálni (vissza kell szerezni az ISSN regisztrációt), célszerű ezeket nem évkönyvként, hanem folyóiratként bejegyeztetni. Meg kell teremteni annak személyi és technikai feltételeit és hátterét, hogy ezeket Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma szakfolyóirattá (*видання, включені до переліку наукових фахових видань України*) minősítse.

A szakfolyóiratokkal szemben támasztott követelmények a következő dokumentumban vannak rögzítve: Наказ МОН України Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18>).

A tudományos szakfolyóiratokkal szemben támasztott egyik fontos követelmény, hogy legyen pontosan körülhatárolt szakmai irányvonala. A minisztérium konkrétan egy-egy pontosan megnevezett tudományterületen minősíti szakfolyóirattá az egyes kiadványokat.

A szakfolyóiratok (folyamatosan bővülő) listája itt érhető el: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>

A 2020–2021-es tanév során kezdeményezni kell a két főiskolai folyóirat (újra)alapítását.

Acta Academiae Beregsiensis

Olyan gyűjtő folyóirattá kell alakítani, mint a nagy ukrajnai egyetemek közleményei (például: Науковий вісник Ужгородського університету). Az ilyen folyóiratok egyetlen bejegyzés alatt több kiadással (Серія) rendelkeznek (például: Науковий вісник Ужгородського університету, Серія: Історія <http://visnyk-ist.uzhnu.edu.ua/>; Науковий вісник Ужгородського університету, Серія: Філологія <http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/>; Науковий вісник Ужгородського університету, Серія: Економіка <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/>; Науковий вісник Ужгородського університету, Серія: Математика і інформатика <http://visnyk-math.uzhnu.edu.ua/> stb.) Az ilyen lapnak egy főszerkesztője van, de mindegyik kiadásnak külön felelős szerkesztője. Mindegyik kiadás saját szerkesztőgárdával rendelkezik, amelyeknek külön-külön meg kell felelniük a szakmai követelményeknek. Külön-külön kaphatnak az egyes kiadások besorolást a szakmai tudományos folyóiratok közé, mindegyiknek saját al-honlapja van, az egyes kiadások nem keveredhetnek. Minden szakirányban külön szerkesztőbizottságra van szükség, s évente minimum egy-egy számot minden tudományterületen meg kell jelentetni, ezeket nem lehet keverni.

Első lépésben négy kiadást célszerű elindítani:

Серія «Історія та суспільні науки». A történettudományok és társadalomtudományok folyóirata. A folyóirat ukrán, magyar és angol nyelven közöl publikációkat. Gondozója a Történelem és Társadalomtudományi Tanszék, valamint a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont. A szerkesztőbizottság megszervezése (a szakfolyóiratokkal szemben támasztott követelmények alapján) e két főiskolai egység feladata, a főiskola tudományos ügyekben illetékes rektorhelyettesével és a Kiadói Részleggel együttműködésben.

Серія «Природничі науки». A természettudományok kiadása. Itt is külön szerkesztőbizottságra van szükség természettudósokból, s évente minimum egy számot meg kell jelentetni. A folyóirat ukrán, magyar és angol nyelven közöl publikációkat. Gondozója a Biológia és Kémia Tanszék, a Földtudományi és Turizmus Tanszék, illetve a Fodor István Kutatóközpont. A szerkesztőbizottság megszervezése (a szakfolyóiratokkal szemben támasztott követelmények alapján) e három főiskolai egység feladata, a főiskola tudományos ügyekben illetékes rektorhelyettesével és a Kiadói Részleggel együttműködésben.

Серія «Мовознавство». Az *Acta Academiae Beregsasiensis* tudományos folyóirat harmadik kiadása a filológiai tudományok (szűkebben: a nyelvészet) számára. Elindítását az indokolja, hogy a Filológia Tanszéken a tervek szerint az ukrán filológia mesterszak szakosodása (спеціалізація) „tudományos szerkesztő” (Науковий редактор), a magyaré pedig „filológus kutató” (Філолог-дослідник), és ez a folyóirat egyúttal gyakorlatra is fogadhatná a hallgatókat. A folyóirat ukrán, magyar és angol nyelven közöl publikációkat. Gondozója a Filológia Tanszék, illetve a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont. A szerkesztőbizottság megszervezése (a szakfolyóiratokkal szemben támasztott követelmények alapján) e két főiskolai egység feladata, a főiskola tudományos ügyekben illetékes rektorhelyettesével és a Kiadói Részleggel együttműködésben.

Серія «Педагогічні науки». A Pedagógia és Pszichológia Tanszék a gondozója, a fentiekhez hasonló feltételekkel.

Az *Acta Academiae Beregsasiensis* mellett a *Limes* felújítása, újraregisztrálása is célszerű. Ennek felelőse a Kiadói Részleg és a főiskola tudományos ügyekben illetékes rektorhelyettese.

Mivel az oktatói-kutatói aktivitás követelményei között egy tételként elszámolható az, ha az oktató tagja nemzetközi lektorált szakfolyóirat és/vagy az ukrainai szakfolyóiratok listájában szereplő folyóirat (a szempontrendszer 8. pontja) szerkesztő-bizottságának, azok a főiskolai oktatók, akik szerepelnek ezen főiskolai periodikák szerkesztőbizottságában, máris rendelkezi fognak egy aktivitási ponttal. Éppen ezért a folyóirathoz beérkező kéziratok szakmai lektorálásánál számítnunk munkatársaink aktív közreműködésére.

A folyóiratokkal kapcsolatos költségek csökkentése érdekében célszerű az összes folyóiratot online kiadású (úgynevezett e-folyóiratként) bejegyeztetni. Ezzel a nyomdaköltség, a szállítási és raktározási kiadások, valamint a postaköltség (köteles példányok, szerzői tiszteletpéldányok kiküldése) is eltűnik. Az online megjelenés egyébként is (a nyomtatott folyóiratok esetében is) kötelező, tehát ez további plusz költséget nem jelent. Az online megjelenéshez szükséges számítógépes és informatikai háttér (honlap) megteremtése a Kiadói Részleg és a Puskás Tivadar Informatikai Központ feladata.

A főiskola tudományos ügyekben illetékes rektorhelyettesének – szoros együttműködésben a kiadói részleggel, a 3 kutatóközponttal, a tanszékekkel, valamint a jogászokkal – (újra) be kell jegyeztetnie a főiskolai folyóiratokat, de egyúttal meg kell teremteni a feltételeket ahhoz is, hogy azok megfeleljenek a szakfolyóiratokkal szemben támasztott követelményeknek, és ezzel párhuzamosan (a jogi procedúrát követve) kérni kell a szakfolyóirattá nyilvánítást is az illetékes szerveknél. A 2020/2021-es tanév végére legalább az egyik folyóirat szakfolyóirattá minősítését kérelmezni kell az illetékes állami hatóságoknál. A szakfolyóirattá minősített kiadvány első számának a 2021. naptári év végéig meg kell jelennie.

Öt megjelent évfolyam után a folyóiratok kérhetik egy újabb értékelés lefolytatását annak érdekében, hogy megkapják a minősítést arra, hogy szerepeljenek a Scopus nemzetközi tudományos adatbázisban. A Scopus-minősítés megszerzésének feltételei: <https://www.elsevier.com/solutions/scopus/how-scopus-works/content/content-policy-and-selection>.

Az ukrajnai szakfolyóiratoknál és a Scopus-ban is követelmény, hogy minden megjelent közlemény rendelkezzen DOI-azonosítóval. A leírás arról, hogyan szerezhető DOI-szám, az alábbi linken olvasható: https://www.mtmt.hu/sites/default/files/doi_ism.pdf. A DOI kezelésért felelős szervezet: International DOI Foundation/c/o Norman Paskin 5. Linkside Avenue, Oxford OX2 8HYUK. Tel: (44) 1865 559070, e-mail: n.paskin@doi.org. URL: <http://www.doi.org>.

Lépéseket kell tenni annak érdekében is, hogy a főiskola, mint tudományos központ erőteljesebben és hangsúlyosabban legyen jelen a magyar, az ukrajnai és a nemzetközi tudományos életben. Ehhez központi, nagy volumenű kutatási programokra kell koncentrálni az energiákat, és nemzetközi kutatási forrásokat kell azokba bevonni.

A nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, nemzetköziesítés

Hatékonyabban kell kihasználnunk az egységes európai felsőoktatási tér kínálta lehetőségeket: törekednünk kell arra, hogy egyre több európai egyetemmel legyen Erasmus+ együttműködési megállapodásunk, és minél több munkatársunk és hallgatónk vegyen részt az Erasmus+ programban. Ennek érdekében egyértelmű szabályzatot kell kidolgozni a más intézményben szerzett kreditek elismertetéséről és elfogadásáról, meg kell könnyíteni a hallgatók számára a máshol szerzett kreditek beszámítását.

A Makovecz Program biztosította lehetőségeket is kihasználva erősebbé kell tennünk a magyarországi, valamint a külföldi magyarul (is) oktató intézmények közötti kapcsolatokat: a nemzetközi akkreditáció kezdeményezése mellett meg kell vizsgálni a közös képzések indításának lehetőségét, a közös kutatási projektek és pályázatok benyújtásának esélyeit, az oktatók és hallgatók cseréjének intenzívebbé tételét, egymás gyakorlati helyeinek kihasználását a terepgyakorlatok szervezése során.

Ki kell dolgozni az úgynevezett „vendéghallgatói program” kereteit, melyen belül a KMF hallgatói egy-egy (akár online) kurzust vehetnek fel valamely partner egyetemen, és az így megszerzett kreditek a főiskolán beszámításra kerülnek. A főiskola is vizsgálja meg online meghirdetendő kurzusok indításának lehetőségét, amelyeket nyitottá kell tenni más felsőoktatási intézmények hallgatói számára. A vendéghallgatói program segíthet a nemzetköziesítésben, a képzés színvonalának emelésében.

A különböző felsőoktatási és tudományos intézményekkel már korábban megkötött nemzetközi együttműködési szerződéseinket valós tartalommal kell megtölteni. Törekedni kell újabb együttműködési programok kialakítására, további intézményi együttműködések (főként közös pályázati programok, konzorciumok) létrehozására.

Az oktatói gárdát arra kell ösztönözni, hogy vegyen részt a Kárpát-medence más felsőoktatási intézményei által szervezett konferenciákon. A világjárvány okozta utazási és egyéb korlátozások megszűnését követően támogatni kell, hogy oktatóink és hallgatóink a szakmai kapcsolatépítés céljából ellátogathassanak a Kárpát-medence Magyarországon kívüli régióiban magyarul (is) oktató egyetemekre, nekünk pedig onnan kell oktatókat és hallgatókat meghívunk. Ezekkel az intézményekkel két- és többoldalú együttműködési megállapodásokat kell kötni, melyek láthatóbbá teszik a főiskolát a nemzetközi felsőoktatási piacon. Kihasználva a Kárpát-medencei magyar felsőoktatási tér nyújtotta lehetőségeket, az intézményeink közötti tapasztalatcseréken, találkozókön való részvételről megfelelő információs anyagokat kell készíteni, és ezek a dokumentumok segíthetik oktatóinkat a szakmai előrelépésben, a docensi és professzori címek megszerzése során, valamint a szakok és az intézmény akkreditációját is elősegíthetik.

Bár a főiskolának számos olyan, Magyarországon kívül működő felsőoktatási intézménnyel van valamilyen együttműködési megállapodása, amelyek magyar nyelvű képzést (is) folytatnak, törekedni kell arra, hogy az elkövetkezendő 5 éves periódusban minden ilyen intézménnyel szülessen kétoldalú megállapodás a tudományos együttműködésről, az oktatók továbbképzéséről, közös konferenciák, szakmai találkozók, terepgyakorlatok stb. szervezéséről.

A főiskolának kezdeményezőként kell fellépnie a Kárpát-medencei magyar felsőoktatási tér intézményei közötti szorosabb szakmai kapcsolatok erősítése, illetve ezen kapcsolatoknak az

akkreditáció és az intézmények egyetemi rangsorolása során történő minél jobb hasznosulása területén. Ennek érdekében a főiskola nemzetközi kapcsolatokért felelős rektorhelyettesének – együttműködésben az elnökkel és a rektorral, valamint a főiskola alapítójával – 2021. május 1-ig egy koncepciót kell kidolgoznia, amely tartalmazza az e téren való előrelépés lehetőségeit.

A felsőoktatás nemzetköziesítése (internacionalizációja) olyan folyamat, amelyet nem hagyhatunk figyelmen kívül. Kárpátalja és Beregszász – akár Kijev, akár Budapest felől nézzük – peremvidék, távol a jelentős központoktól. Ha nem akarunk provinciális, kis, vidéki főiskolaként működni, akkor egyrészt az oktatói és hallgatói mobilitás révén (amelynek kétirányúnak kell lennie: nemcsak küldeni, hanem fogadni is kell oktatókat és hallgatókat), másrészt meghívott neves tudósok, oktatók, művészek révén közelebb kell hozni a világot. Kihasználva a koronavírus-járvány miatt élénkévé vált digitális kapcsolattartás eszközeit, olyan, korábban elérhetetlennek vélt előadókat láthatunk az online térben vendégül interaktív találkozók, előadások, konferenciák keretében, akik nemzetközi mércével mérve is egy-egy tudományterület legkiemelkedőbb képviselői közé tartoznak.

Fokozni kell az oktatói, hallgatói mobilitást, illetve támogatnunk kell az adminisztratív munkatársak külföldi tapasztalatszerző szakmai utazásait is. A kifelé menő mobilitás fejlesztése mellett figyelmet kell fordítani a bejövő mobilitásra is.